

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJELE 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PÉNGŐ.
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 179 SZÁM

Két nap alatt 352 páncélost lőttek szét a németek a keleti arcvonalon

Orel és Bjelgorod között folynak a legsúlyosabb harcok -- A keleti arcvonal mögöttes területén számos bandát semmisítettek meg -- Nem volt forradalom Rómában -- Sziciliában az ellenség túlerőben lévő erőkkel megismételte támadását

Sztalin titkos hadparancsa a világorradalomról

Berlin, augusztus 9. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak, a véderő főparancsnoksága közli:
A szovjet a kubáni hídfőnél tovább folytatta támadásait. A Miusz mentén s a Donec közepő folyásánál helyi jellegű harcokat jelentenek. Bjelgorod térségében és az oreli szakaszon a szovjet erősebb gyalogsági és páncélos kötelékekkel intézett támadásai összeomlottak. A légifegyvernem e két harc szakaszon beavatkozott a földi harcokba és nagyszámú páncélos- és létegység mellett megsemmisített 300 szovjet járművet,

amely ellenséges légénységet szállított. Az ellenség Wjaszmától délnyugatra számos páncélossal támadott. Valamennyi áttörési kísérletét súlyos harcokban visszaverték. Az ellenség veszteségei nagyok. A Ladoga tótól délre csak helyi jellegű harcitevékenység folyt. A legutóbbi két napon a keleti arcvonalon 352 páncélost lőtünk szét.
Könnyű német tengerészeti haderő a Novorosszjszki tenger részben elsüllyesztett löszerrel megrakott két szovjet parti gőzöst, összesen 1400 tonnát.

lelőttek 15 gépet. A japánok egy repülőgépet vesztek.
A japán légiőrendőv ki-kötője ellen végrehajtott támadása a következő eredménnyel járt: Elsüllyesztettek két közepes nagyságú ellenséges teher-szállító hajót és két kisebb teher-szállító, valamint 8 partraszállító hajót és egy másik gőzöst megrongáltak. A japánok lelőttek még 5 vadászgépet.
Egy japán gép nem tért vissza támaszpontjára. Ezenkívül egy ismeretlen támaszpontból kiadott hadijelentés beszámolója arról, hogy augusztus 5-én reggel 28 ellenséges repülőgép Kadang közelében japán állásokat támadott meg. A légharító túzéréség a jelentések szerint lelőtt 3 repülőgépet. (MTI)

nyul, hogy távol tartsa magát a háborút. Svédország általános magatartása továbbra is az, ami kezdettől fogva volt, vagyis valamennyi állammal való baráti kapcsolatok ápolása.

A német nép nyugodtan állja a harcot
Páris, augusztus 9. (Német TI) A franciaországi nemzeti szocialista német munkáspárt nagygyűlése keretében vasárnap Sauckel körzetvezető a franciaországi csoport előtt beszédet mondott. Bevezetőben elmondta, hogy az utóbbi napokban látta a Führert, aki nyugodt és telve van a győzelembe vetett bizalommal. A német nép ma a legnagyobb és legsúlyosabb megpróbáltatások örökeit éli át. A világszerte szétbontott hazugságokkal az ellenség megkísérelte elhitetni, hogy Németországnak nem sokára vége van, vagy hogy forradalom előtt áll. Ezt a hazugságot — hangsúlyozta Sauckel — a német nép azzal fogja megcáfolni, hogy teljesen nyugodtan és szilárd elszántsággal és elhatározottsággal folytatja a harcot.
Németországnak mindene lesz, amire csak szüksége van. Az 1918-as helyzettel ellentétben Németország élelmészeti biztosítva van. Az Atlanti partoktól egész az orosz síkságokig minden élelmiszer a német nép rendelkezésére áll. Míg 1918-ban a német hadfelszerelési ipart sztrájkok megrendítették, most az akkori munkások többszöröse dolgozik a gyárakban. Ha az ellenség hírvetés a második arcvonal hiányában a német hazában akarja a második arcvonalat létrehozni, — fejezte be fejtegetéseit Sauckel — ezzel szemben csak azt kell hangsúlyozni, hogy ez a második arcvonal nem fog felállítani és nem fog megfosztani bennünket a győzelemtől. (MTI)

Tovább folynak a harcok Sziciliában

A szicíliai arcvonal északi szakaszán az ellenség nagy túlerőben lévő erőkkel megismételte támadásait a partmenti területek ellen. A harcok még folytak. Gyors német harcrepülőgépek Szicília északi partvidéke előtt megsemmisítően etaláltak egy rombolót és egy 7000 tonnás kereskedelmi hajót.
Kisebb számú ellenséges repülőgépek a megszállt nyugati területek ellen intézett nappali támadásai folyamán 2 angol repülőgépet lőtünk le, az Atlanti óceán fölött pedig egy 4-motáros északamerikai repülőgé-

pet semmisítettünk meg.
SS- és rendőrkötelékek a hadsereg kötelékeivel együttműködve a keleti arcvonal mögöttes területein ismét befejeztek egy nagyobb vállalkozást és a Minszktől nyugatra lévő területeken megsemmisítettek számos bandát. Csekély veszteségek mellett 4200 bandita életét veszítette, több mint 6000-t elfogtunk vagy letartóztattunk. Szétromboltunk 154 banditát, börtört és 151 kisebb erődöt, továbbá 60 ágyút, igen sok kézifegyvert, löszert és egyéb hadianyagot zsákmányoltunk.

Az angol támadás a polgárság ellen irányul

Milánó, augusztus 9. A hét fő lapok hangoztatják, hogy a legutóbbi légitámadás alkalmával az ellenség főképpen polgári lakónegyedeket bombázott. Csupán kivételes esetekben alapítható meg, hogy az angolok valóban ipari vagy katonai célpontokat akartak bombáznai. A lakosság a támadások alatt és után kivételes fegyelmet tanusított és a munkásság megőrizte teljes nyugalmát. Az eseményekkel kapcsolatban semmiféle békétüntetés nem volt.

elhatározottsággal folytatja a harcot.
Németországnak mindene lesz, amire csak szüksége van. Az 1918-as helyzettel ellentétben Németország élelmészeti biztosítva van. Az Atlanti partoktól egész az orosz síkságokig minden élelmiszer a német nép rendelkezésére áll. Míg 1918-ban a német hadfelszerelési ipart sztrájkok megrendítették, most az akkori munkások többszöröse dolgozik a gyárakban. Ha az ellenség hírvetés a második arcvonal hiányában a német hazában akarja a második arcvonalat létrehozni, — fejezte be fejtegetéseit Sauckel — ezzel szemben csak azt kell hangsúlyozni, hogy ez a második arcvonal nem fog felállítani és nem fog megfosztani bennünket a győzelemtől. (MTI)

Óriási harc a szicíliai front középső szakaszán

Róma, augusztus 9. (Stefani) Az angolok és amerikaiak az utóbbi napok során még nagyobb erőfeszítéseket fejtettek ki Sziciliában, hogy véget vessenek az elszánt olasz-német ellenállásnak. Az ellenségnek a sziget északkeleti sarkában kell előrehaladnia, hogy befejezhesse Szicília meghódítását. Az angolok eddig 16 hadosztályt vetettek küzdelembe. Az ellenfél az arcvonal középső szakaszain küzd most az legerősebben és a harc itt a legelkeseredettebb. Az angolok ezen a szakaszon hatalmas offenzívával az Etna tömbjének hátsó részét akarják birtokukba keríteni, majd Randazzo felé akarják előrenyomulni, hogy így Messinánál utat törhessenek maguknak a tengerig.
A harc a hegyvidéken folyik, az olasz és német kötelékek elszánt ellenállást tanúsítanak. Bár igaz, hogy az ellenség mostani hadműveletei során elvitathatatlan eredményeket mutatott fel, ezek azonban ugyanakkor a legsúlyosabb áldozataiba kerültek. Kétségtelen az is, hogy ha a harc majd a szárazföldre terelődik át, az angolok még súlyosabb feltételekkel néznek szembe, annál is inkább, mert hiszen akkor majd nem számíthat arra a légi és tengeri támogatásra, amelyet a szicíliai csata nyomán felhasználhattak. (MTI)

Sztalin titkos parancsa a világorradalomról

Berlin, augusztus 9. A napokban német kézre került Sztalin egyik titkosparancsa, amelyet ez év februárjában intézett a 3. hadsereg főparancsnokához. Ez a titkosparancs a háborúnak három szakaszát különbözteti meg. Az első szakaszt — mondja a parancs — kellő felkészültség hiányában a harcászati visszavonulás jellemezte. Most kezdődött a második szakasz, a fasizmus kifűzése a Szovjetunió területéről. Ha majd azután a szovjet elkezdi mély benyomulását a fasizmus országába, akkor jutunk el a hábo-

rú harmadik szakaszába, melynek végcélja a szovjet világorradalma. Ne vesszük magunkat félre olyan intézkedésekkel, — mondja a parancs — amelyek azt a benyomást kelthetnék, mintha valami egyéb célunk is lenne. A mi célunk most és a jövőben a világorradalom az egész világon.
A berlini sajtó a titkosparancsot félreérthetetlen bizonyítéknak látja arra, hogy a komintern feloszlása nem volt egyéb, mint kísérlet a szovjet valódi céljainak leplezésére. (MTI)

Svédország távol tartja magától a háborút

Stockholm, augusztus 9. (Német TI) Hansson svéd miniszterelnök a vasárnap Valoeben elmondott beszéde folyamán kiterjeszkedett a Svédországon átmenő német katonai szállítmányok ügyére. A miniszterelnök kiemelte az általános megelégedést, amellyel az ügy rendezése kiváltott. Ezzel megszűnt egy ok, amely a svéd népet erősen nyugtalanította és amely Svédországnak más államokkal való viszonyát zavarta. Az 1940. év közepén Németország részére tett engedmény nem ütközött a semelgességbe és azzal nem korlátozták az önrendelkezési jogot. Svédország politikája — hangsúlyozta a miniszterelnök — mindig arra irá-

Az olasz kormány nyugodtan folytatja az általa helyesnek tartott munkát

Róma, augusztus 9. (MTI) A Corriere della Sera vezércikkében a következőket írja:
Mindenki tudja, hogy a mi háborús helyzetünkben valóban bonyodalmak vannak, azonkívül mint amit a hadsereg főparancsnokság napi jelentése mindenki számára feltűntetnek,

ezek a bonyodalmak az egész nemzet életére igen nagy hatást gyakorolnak. A lap ezután rámutatott arra, hogy ma mindenkinek együtt kell működni. Első és legfontosabb az, hogy elsieltett ítéletekre senki se ragadtassa magát. Egy pillanatra sem szabad senkinek sem elfe-

Harc a Csendes Óceánon

Tokió, augusztus 9. (Német TI) A japán főhadiszállásról közlik: Japán rombolók augusztus 7-re virradó éjjel Kulambangrától nyugatra eső vizeken egy raj ellenséges torpedónaszádra bukkantak. Egy ellensé-

ges rombolót elsüllyesztettek. Hasonlóképpen elsüllyedt egy japán romboló is ebben a harcban és egy másik megrongálódott. Shortland sziget felett japán tengerészeti repülőgépek 16 ellenséges támadó gép közl-

lejteti azt a feladatot, amely a kormányt terheli a néppel szemben való felelősség szempontjából.

Az újságokból nem kell többet keresni, mint amit a lapok megírnak. A kormány nem kér dicsőítést és ezekben a rendkívüli időkben ilyen szerényen viselkedik, azt kiemeli az is, hogy bizonyos bírálatot elvisel. A kormány semmiféle bírálat nem tudja megakadályozni abban, hogy ne folytassa nyugodt lelkiismerettel az általa helyesnek tartott munkát. A bírálatnak azonban nem szabad túlzott

nak lenni, mert elvonná a bizalmat, vagy legalább is azt a reményt, amely megmaradt még a kételkedők számára is ezekben a pillanatokban. A haza megmaradása a mindenképp felett való cél. Ez az a feladat, amelyet mindnyájunknak hangoztatnunk kell, mert be kell bizonyítanunk, hogy az új idők kifejezés nem a pusztá szólamok egyike, hanem Olaszország ujjaépítésének és visszaállításának szimbóluma. A nagyság — írja a lap azután — majd magától megjön.

92 páncélost semmisítettek meg a németek

Berlin, augusztus 9. A német hadijelentés kiegészítéseképpen közli a Német TI-vel:

A szovjet csapatok támadó ereje Orel terében több mint egy hónapig tartó súlyos harcokban annyira meggyengült, hogy csak vonakodva tudják követni a német csapatok Oreltől nyugatra most lezajlott, — már régóta előkészített és tervszerűen végrehajtott elszakadó mozdulatát. Nyilvánvalóan kénytelen az erősen megtizedelt lövész hadosztályokat és páncélos dandárokat maradványait visszavonni az első vonalakból és ezeket új csapatokkal helyettesíteni.

Bjelgorodtól délre és délnyugatra levő harci szakaszon a szovjet támadó tevékenysége vasárnap sem lanyhult. A német csapatok azonban helyenként nagyon kemény harcokban 92 páncélos jármű megsemmisítése mellett érték vissza az ellenség áttörési kísérleteit. Különben a keleti arcvonalon a szovjet tehermentesítő támadásoknak ismét két új nehéz pontja alakult ki: a kubáni hídfő és Vjazma térsége. A Miusz mentén, a Donec középső folyásánál, valamint a Ladoga tótól délre a szovjet vezetés rendkívül súlyos veszteségek miatt kénytelen volt támadásait abbahagyni. Ezzel szemben a ku-

báni hídfőnél és Vjazmától délnyugatra is számos lövész hadosztály és páncélos dandár harcbevetése folytatta fokozott erővel a küzdelmet.

A Kubán hídfőnél eddig lezajlott 5 esztában nem kevesebb, mint 600 páncélost, 700 ezer halottat, eltűntet, sebesültet és foglyot veszítettek. Július 16-án kezdődött a nagy szovjet nyári ofenzíva keretében az 5. nagy csata a kubáni hídfő birtokáért és kisebb megszakításokkal még ma is tart. A szovjet ezen a szakaszon is kénytelen a többi arcvonalszakaszhoz hasonlóan szétszórta és elvezett kötelékeit újra feltüntetni, új csapatokkal helyettesíteni. A szovjet felülresének folyamata, amely az egész nyári szovjet ofenzívát jellemzi, a kubáni hídfőnél ugyanolyan erős mértékben mutatkozik, mint az egész arcvonal harcainak bármelyik más gyújtópontján.

Hogy a szovjet hadvezetés ez alkalommal is milyen erős alakulatokat vetett harcba a kubáni hídfőnél, kiderül abból, hogy az egyik német támadó szakaszon vasárnap 748 ellenséges repülőgépet számoltak meg. A szovjet tömeges támadásai ellenére a fő harci vonal vasárnap is szilárdan német kézben maradt. (MTI)

A Times Churchill és Roosevelt küzbőnálló találkozásáról

London, augusztus 9. (Bud. Tud.) Londoni beavatott körökben változatlanul tartja magát a hír, hogy hamarosan sor kerül Churchill és Roosevelt újabb találkozására. Ezt a hírt Washingtonból érkező jelentések is megerősítik. A találkozáson állítólag Sztalin is részt vesz.

A Times vasárnapi számában nyomatékosan hangsúlyozza annak a szükségességét, hogy az olaszországi események következtében keletkezett helyzetet behatóan megvitassák és cikkét a következő jellemző mondatokkal fejezi be: Gyorsan kell dönteni és világosan meg kell szabni politikánk körvonalait, amelyet azután biztosan és céltudatosan meg kell valósítani. Ezt a politikát az Egyesült Államok, Oroszország és Nagybritannia beható tanácskozásai alapján kell megszabni.

Politikai körökben a Times cikket úgy magyarázzák, hogy a lap szerint az angolszászoknak egymás között, valamint a Szovjetunióval meg kell állapodniuk mind az olasz kérdésben, mind ezen túl az általános európai politikai kérdésekben,

mivel egységes magatartásra van szükség. Beavatott körökben ugyanis nem csinálnak titkot abból, hogy hogy az elmúlt hetekben az angolszászok és a Szovjetunió közötti viszony ismét kiéleződött.

Washingtoni jótársait diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a legutóbbi események feltétlenül szük ségessé teszik Churchill és Roosevelt újabb találkozását. Ugyanezekben a körökben hangoztatják, hogy a szövetségesek összes haditerveit egy előre dolgozták ki, úgy hogy katonai okokból újabb megbeszélésre nem volna szükség, azonban a politikai helyzet Roosevelt és Churchill legutóbbi találkozás óta annyira megváltozott, hogy talán a szövetségesek hadműveleteit módosítani kellene. Sztalinnak a megbeszélésen való részvételéről nem tudnak semmit.

ORVOSI KEZELÉS ALATT ÁLLANAK A FOGSÁGBA KERÜLT NÉMET TÁBORNOKOK

London, augusztus 9. (Bud. Tud.) A lapok értesülései szerint az angol-amerikai fogságba került német tábornokok ezidő szerint orvosi kezelés alatt állnak. Arnim tábornokról és Thoma tábornokról van szó. Mindketten északafrikában kerültek fogságba. A két tábornok eddigi tartózkodási helyét megváltoztatták, Londonba szállították őket és itt kerültek kórházi kezelés alá.

A HOSSZANTARTÓ BELHURUTOK, A VASTAGBÉL BANTALMAI ÉS A VÉGBÉL MEGBETEGETÉSEI KEZELÉSÉNEK a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűviz — reggelenként égyomorra egy pohárral bevéve — sok esetben rendkívül jótévő has-hajtó hatást fejt ki. Kérdezze meg orvosát!

HET HONAP ALATT 840 HAJÓ

Berlin, augusztus 9. (Interinf.) Az idei év első hét hónapjában a háromhatalmi egyezmény államainak fegyverei keretben 840 hajót sülyesztettek el az ellenség kereskedelmi flottájából, ami 5 millió tonnánál nagyobb hajótérnek felel meg. Ezenfelül mintegy 3.33 millió tonnát kitevő 60 hajót torpedó, illetve bombatalálatokkal súlyosan megrongáltak.

OREL, BJELGOROD ÉS VJAZMA KÖRÜL FOLYNAK SÜLYOS HARCOK

Berlin, augusztus 9. (MTI) A keleti arcvonalon a súlypont most is változatlanul az Orel-Bjelgorodi szakaszon van, annak ellenére, hogy a szovjet újabb Vjazma térségében is nagy erővel támad. A nagy elkeseredéssel folyó harcokra utalva német katonai körök elzárkóznak a pontos arcvonal közlésétől, amíg az ideóda hullámzó harcok bizonyos nyugvóponthoz nem jutottak.

MAGYAR REPÜLŐ KITÜNŐ TELESÍTMÉNYE

Budapest, augusztus 9. Benitzky László, műegyetemi sportrepülő oktató vasárnap „M. 22” mintájú motor nélküli gépével Komádról Újvidékre repült. A kitűnő repülő ezzel a repüléssel 300 kilométert tett meg és miután közben 3000 m magasságra emelkedett, megszerezte a 4. magyar arany teljesítményjelvényt.

Órás üzletemet
Csapó-utca 12. szám alól
Ferenc József-ut (Piac-u.) 69. szám

PIGNICZKI ISTVÁN
Órásmester

A Nyári Egyetem hangversenye

A Nyári Egyetem ezévi sokirányú és gazdag programjából is kiemelkedik az a hangverseny és balettel, melyet a rendezőség a fővárosi Opera művészeinek közreműködésével rendez augusztus 12-én, csütörtökön este nyolc órai kezdettel az Arany Bika dísztermében. A nagysikerűnek ígérkező hangversenyen szerepelni fog Orosz Julia énekesnő, Jány József énekművész és két kiváló baletláncos: Géczy Éva és Zsedényi Károly.

A hangverseny iránt már eddig is nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert a Nyári Egyetem hallgatóin kívül városunk közönsége is részt óhajt venni ezen a szép hangversenyen.

Hungária filmszínház

Ma először! Vidám, kacagató vigjáték!

3 évig nem lesz szerencsém

Főszereplők: Tabódy Klári, Maus Moser, Theo Lingén.
Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Nem volt forradalom Rómában és a szabadság előfeltétele az egyensúly — írja a Popolo di Roma

Róma, augusztus 9. (Magyar Távíráti Iroda.) A Popolo di Roma szembe fordult azzal a fejtorgással, hogy július 25-én forradalom történt volna Olaszországban. Az olasz nép nyugodtan aludt és csak másnap vette nagy meglepetéssel észre, hogy a fasiszta kormány megbukott. Hivatalos erővel kell fellépni azzal szemben, aki az eseményekkel kapcsolatban forradalomról beszél. Az elkövetkezendő napokban, amelyek a július 25-i eseményeket követték, arról értesült az olasz nép, hogy a kormány intézkedései folytán a fasiszta rendszert szellemében és intézményeiben megszüntették. Liberális forradalom lenne ez? Milyen hiva-

telos hang beszélt volna forradalomról? Különbséget kell tenni a fasiszta megbuktatása és a teljesen elkülönített liberális felszabadulás között. A régi pártoskodó szellem a kizsákmányoló osztályok munkája és az a csapás, amely a felszínen könnyen előkelt, nem jelent forradalmat. A szabadságnak okvetlen előfeltétele az állam politikai egyensúlya. Az új rendnek nem lesznek tagjai azok, akik a régi rendszert csak szolgálni, de bírálni nem tudták. Az ő igazi vagy mesterkélt lelkesedésük nem fogja megtéveszteni Olaszországot, mi pedig az új Olaszországot várjuk és azt akarjuk előkészíteni.

Japán egyelőre védelembe vonul

Washington, augusztus 9. (Bud. Tud.) Mas Arthur tábornok főhadiszállásáról érkezett jelentések szerint a szövetségesek vasárnap főképp légitámadásokat intéztek a japánok ellen. Mas Arthur tábornok nyilatkozatot tett az általános helyzetről, melyben többek között a következőket mondotta: Japán

most kénytelen védelembe szorítkozni, noha segélyforrásaink még egyelőre nem teljesen. Mindazonáltal új támadásaik előtt legjobban át tudjuk tekinteni, mi lett volna, ha a japánok megszállták volna Guadaluacanalt és Port Moresbynál kelletne szembe szállni a japánokkal.

Otromba és barbár támadás Genova ellen

Genova, augusztus 9. (Stefani.) Augusztus 8-ra virradó éjszakán Genova ellen intézett ellenséges légitámadás templomokat, történelmi palotákat és műemlékeket ért. A Santa Stefano templom és előcsarnoka teljesen elpusztult. Elpusztult a művészi kivitellű Confolatione templom is, a San Siro templom, a város régi katedrálisá ugyancsak romhalmaz. A Názaréthi Jézus szentélye szintén áldozatul esett és teljesen tönk-

rement. A Carlo Felice színház a lángok martalékává vált. Az egész világon híres képtáraról ismert Rosso palota súlyosan megrongálódott, ugyanígy a Spinola és a Podesta paloták is. Ugyanerre a sorsra jutott a Galliera és Rivaloro kórház is. A bombák és tüzvész sok más palotát és lakóházat elpusztított vagy megrongált. A lakosság a heves légitámadások ellenére s megőrizte példás és fegyelmzett magatartását. (MTI)

A Balbo színház elpusztult

Torino, augusztus 9. (Stefani.) Az augusztus 8-ra virradó éjjel Torino ellen intézett légitámadás a város központi részében súlyos károkat okozott. A Santa Carlo-terén fekvő XVII. századbeli művészi paloták a megelőző bombázások alkalmával is nagy károkat szenvedtek, újból megrongálódtak. A Carigna palotát, amelyben III. Viktor Emánuel született, gyújtóbombák következtében a tűz elhamvasztotta. A lángok martaléka lett a Balbo színház, valamint a városi könyvtár is, amelyeknek ártás

templomot is megrongáltak az angolszász repülők. A Santa Barbara, Coesetta templomokat, amely utóbbinak a harangtornya végig beomlott, súlyos károkat szenvedett a Carmine templom is, a Cottolengo menhelyet újból találat érte csaknem teljesen elpusztult. Ugyan így járt egy másik szegénybetegmenhely is. (MTI)

ARGENTINA NEM SZAKÍTOTTA MEG KAPCSOLATAIT A TENGELLYEL

Newyork, augusztus 9. (Bud. Tud.) A buenos-airesi amerikai nagykövet a hét folyamán elhagyja Argentínát és visszatér New-Yorkba. Az amerikai nagykövet távozását azzal indokolják, hogy Argentina nem szakította meg a tengelyországokkal diplomáciai kapcsolatát.

Dr. Nagy Iván ny. államtitkár nyitotta meg a Nyári Egyetem

KELETI HETÉT

Nagy érdeklődés kísérte a Magyar keleti társaság rendezésében a Nyári Egyetem Keleti Hetének hétfői megnyitását. Dr. Nagy Iván ny. államtitkár megnyitó szavaiában rámutatott a Magyar Keleti Társaságnak arra az eredeti érdekességre, amelynek eredményeként a legkiválóbb magyar keletkutatók megszólaltatása mellett a társaság meghívása révén köztétek tudásukat a magyar közönséggel a külföld legnagyobb orientálistái is, mint pl. Pelliot, Woolei, Karlgren, Frobenius, Tucci, Frigyes Ernő sachsen-altenburgi herceg stb. A társaság országos visz. lyatban is intenzíven akar foglalkozni a keleti kultúrák megismertetésének magyar-ságunk szempontjából rendkívül fontos feladatával. E munkájának egyik állomása a debreceni Keleti Hét, amelyet a Nyári Egyetemnek

minden különlegesen magyar jelentőségű kérdés iránt a legnagyobb fogékonysággal viseltető igazgató-sága tantervébe beillesztett. A megnyitó után Egyiptom népének társadalmi rétegződéséről tartott meg előadást dr. Nagy Iván ny. államtitkár.

Vígyszínház

Csak két napig. A magyar hősiesség éposza:

Pergőtűzben

Kiss Ferenc, Egy Mária, Nagy György, Berky Lily, Pethes stb. a főszerepekben. Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor!

APOLLO

A szerelem, a hivatás, a családi élet romantikus filmje:

Hivatása orvos

Főszerepekben: Camilla Horn, Albert Schühals, Maria Andersongast. — Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

A magyar munkásság immár teljes egészében átterzi a nemzet minden rétegének sorsközösségét

— mondotta Bornemisza Géza Diósgyőrött

Diósgyőr, augusztus 9. (MTI) Hetvenöt éve annak, hogy a diósgyőri kis vasmű jelenlegi helyére épült és ennek jubileumát egybekötötték annak a 302 munkásnak ünnepsévével, akik több mint három évtizede állnak lankadatlan szorgalommal és odaadással a gyár szolgálatában. A diósgyőri gyár kultúrházában rendezett ünnepségen megjelent Kádás Károly államtitkár és vitéz Borbély-Maczkó Emil, Borsodmégye főispánja is.

Bornemisza Béla, a MÁVAG vezérigazgatója megnyitóbeszédében hangzott, hogy a gyár mindig megbecsülte az érdemes munkást, a munkás mindig tisztelte a becsületes kenyéradó gazdát. A munkások vállalták patrónusuk, vitéz Horthy István hősi példaadásának megfélemlését, a szebb jövőt formáló hősi szellemében az alkotó munkát. Az ünnepség résztvevői felállással és néhány percig tartó áhitatos csenddel áldoztak a MÁVAG hősi halottai emlékének. Végül megkezdődött a szavakkal köszöntött Balázs József és Schmidt Károly munkásokat, akik több mint ötven évet töltöttek a gyár szolgálatában.

Buzán Bornemisza Géza iparügyi miniszter mondott beszédet. Örömeinek adott kifejezést, hogy a diósgyőri munkásokon keresztül közvetlenül szólhat minden magyar munkáshoz, akik a nemzeti erőpróbanak ezekben a napokban a katonák mellett az országépítésnek és a honvédelemnek talán legnehezebb feladatát végzik. A magyar munkásság immár teljes egészében átterzi a nemzet minden rétegének sorsközösségét. Nem üres szólam ez a sorsközösség, — hangzott a miniszter —, hanem komoly és véres, egyben pedig biztató és erőket összefogó valóság.

Mi magyarok, akármilyen foglalkozásuk és társadalmi rangjuk legyen, együtt szenvedünk meg minden hibát, mulasztást vagy kicsinyhiúságot, de együtt boldogulunk is. Ne higgye senki ebben az országban, hogy magának jobb helyzetet, esetleg kedvezőbb elbírálást biztosíthat, ha megtagadja ezt a sorsközösséget, ha bármely irányban kilép a nemzeti egység közösségéből, mert magyar volta elválaszthatatlanul részesévé teszi annak a jövőnek, amely az egész magyarságnak jut osztályrészéül.

A nemzeti boldogulás azonossága magába zárja a szociális haladást is, amelynek hajtóereje nélkül ma már senki sem képzelheti el a magyarság kárpátmedencei küldetését. Nemzetünknek nemcsak a nemzetközi, de a társadalmi igazságot is szolgálnia kell, mindenekelőtt azzal a példaadó gondoskodással, amelyet munkásság tagjai irányában tanúsít. A szociális eszmét már megteremtette és olykor rugóvá vált a magyar léleknek a háború befejeztével pedig további alkotásokra sarkal. A lelkek átalakulása tekintetben már annyira mélyreható, hogy nincs szükség semmiféle erőszakra.

A jogoknak az a többlete, amelyhez a magyar munkásság már eljutott s amelynek ma még nem is körvonalazható bővülését várja a további szociális haladástól, észszerűen növeli a munkásság kötelességeit és felelősségét is. Ez fontos mozzanat a háború idején, amikor a nemzetnek egyetlen teljes, mélyközösséget kell alkotnia. Elsősorban magunkól függ, hogy milyen sors vár renák a jövőben.

A kitüntetettek nagy száma azt mutatja — fejezte be a miniszter —, hogy a magyar munkásság sorsközösségét és tisztességét van-

nak a legjobb, a legmunkásabb magyar emberek, akik családjuk és nemzetük boldogulásáért dolgoznak. E derék munkások a nemzeti társadalom elismerését és háláját érdemlik épűgy, mint azok, akik a kitüntetettek példája nyomán hasonló elszántsággal állnak a vártnak.

— Az itt kitüntetett 302 munkástestvéremen keresztül az egész magyar munkásság felé kívántam elmondani az elismerés szavát. Bizom a magyar munkásban, a munkások magyarságában, munkaszereplésében és józanságában. A magyar munkásságnak e tulajdonsá-

A magyar és német kereskedelmi bizottság ülése

Budapest, augusztus 9. (MTI) A magyar és német kereskedelmi bizottság, amely a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat szabályozza, augusztus elsején tartotta ülését. A tárgyalások során megállapított nyert az áru- és fizetési forgalom kerete 1943 augusztus hó 1-től 1944. július 31-ig terjedő évre. A bizottság megállapította továbbá, hogy a Magyarország és Németország közötti árucseré forgalmat, amelynek alapjait még a háború előtt vették meg, hogy a gazdasági helyzetet kielégítő módon fejlessék. A fizetési forga-

lom zavartalanul is biztosítást nyert. A megállapodást augusztus hó 7-én írták alá.

Bécs, augusztus 9. (MTI) Az összes bécsi lapok feltűnő helyen számolnak be a Budapesten lefolyó német-magyar gazdasági tárgyalásokról, amely megbeszélések láthatóan emelik ki a lapok, hogy a két ország közötti árucseré igen kedvezően mutatkozik és a fizetési nehézségek körül is javulás tapasztalható. A megállapodást német részről Clodius követ magyar részről Niekl Alfréd követ írták alá.

Esterházy János gróf értékes előadása a szlovákiai magyarság kérdéseiről

A debreceni Nyári Egyetemen hétfőn délelőtt gróf Esterházy János, a szlovákiai magyarpárt elnöke „Szlovák-magyar gazdasági problémák” címmel nagy érdeklődéssel fogadott előadást tartott. Részletes adatokkal ismertette a szlovák gazdasági élet fejlődését, jelenlegi helyzetét s a Szlovákia-ban élő magyarság életfeltételeit.

— Középeurópában — mondotta gróf Esterházy János — a gazdasági egymásrautaltság leginkább kimutatható Magyarországon és az 1939 márciusában önállóvá tett Szlovákia között, amelyek a múltban egy államot alkottak s a történelmi Magyarország határai között ideális gazdasági egységet jelentettek. Nemcsak magyar, hanem tárgyalagos külföldi körök is elismerték, hogy minden ellenkező hírvetés ellenére a mai Szlovákia területén 1918 előtt fejlett, növekvő és fokozatosan erősödő gazdasági élet volt kialakulóban s a mai Szlovákia a régi Magyarország gazdasági életében jelentős szerepet játszott.

A csehszlovák állam megalakulása után a szlovákiai ipar súlyos válságba került s húsz év alatt Szlovákia agrár- és fatermelő területé fejlődött vissza, mílalt a megélhetési színvonal visszaesett. Az, hogy Szlovákia gazdasági élete nagyobb megrázkódtatás nélkül tudott beleilleszkedni az önálló állami életbe, elsősorban a német birodalom segítségének és irányításának köszönhető. A szlovákiai magyarság többsége egész Szlovákia területén elszórtan él s amíg pl. a németiség kivételével jogokat élvez és zavartalanul szervezheti meg a maga érdekképviseletét, addig a magyarságnak ezen a téren igen nagy külső és belső nehézségekkel

kell megküzdenie. Ez a magyarság legkülönbözőbb foglalkozási ágcaiban van elhelyezkedve, társadalmilag azonban meglehetősen egységes, nemzetiségi öntudata kifejezett, műveltsége átlagon felüli. A szlovákiai magyarpárt minden lehető megtesz a magyarság gazdasági helyzetének stabilizálására, a szervezés, szakképzés, szociális támogatás és a gazdasági megerősítés terén.

— Szlovákia gazdasági életében jelentős szerepe van a zsidókérdés rendezésének, amelyek révén jelentős vagyon került át a szlovák állam és a szlovák nép birtokába. A csehszlovák állam idején mindössze 7—8 százalék volt a zsidóság s ilyen csekély lélekszám mellett 1938-ban 14 ezer önálló vállalat és üzlet tulajdonosa volt zsidó. A zsidók vagyonát 1940-ban az állam összeíratta s e célból kérdőíveket töltetett ki velük. A vagyonbejelentési kötelezettségnek 52 ezer zsidó tett eleget, akik 3.15 milliárd szlovák korona értékű vagyont vallottak be. Ezen bevallások szerint 300 zsidónak egy milliónál nagyobb vagyona volt. Az állam zsidó vagyon 60 ezer korona volt. 1941. január 5-én Szlovákia minden városában és községében bezárták a zsidó üzleteket. Ahol a zsidó üzletet közérdekből meghagyták, ott a tulajdonos felelős maradt az üzlet további menetéért s minden mulasztásért súlyos büntetés jár. A bizalmas embereket a központi gazdasági hivatal küldi ki. Zsidónak nem lehet 3000 koronánál nagyobb magánvagyon, az ezen feüli pénzt, részvényeket, értékpapírokat, ékszereket egy hivatalosan megállapított pénztárnál tartozik letétele helyezni.

— Nekünk, szlovákiai magya-

rokunk — fejezte be előadását gróf Esterházy János —, nehéz és kényes a helyzetünk. Mi ott ezeréves tradíciót képviselünk, amivel szemben szöges ellentétben áll a fiatal szlovák nacionalizmus. A szlovák nép vezetőinek egyrésze ma azt hiszi, hogy állami létét egyedül, Magyarország fenyegetésével a szentiváni gondolatban nem láthat egyebet, mint imperialista törekvést. Ez az indító oka annak a magyarreles propagandának, amelylyel a szlovák sajtóban, folyóiratokban, tanulmányokban, könyvekben lépten-nyomon találkozunk. Ez nagy hiba és részben a gyengeség jele is. A háború befejezése után Középeurópa felépítése csak nyugodt atmoszférában indulhat meg s ez semmiestre sem érhető el úgy ha az itt élő népekben a gyűlölködést ellenségeskedést mesterségesen szítják egymás iránt.

— Nyugodt lelkiismerettel állítom hogy a Szlovákia-ban élő kizsármagarság a létéért való mindennapi munka mellett a magyar és szlovák nép közötti megértést szolgálja. Ez a törekvésünk őszinte és korrekt anélkül, hogy felkínálkozás lenne, vagy önértelünk rovására

menne. Nem becsüljük le a szlovákok építőmunkáját, azonban kíváncsatos volna, ha másik oldalon is kellő tárgyilagossággal vennék tudomásul, hogy a magyarság itt a Duna-medencében évszázadokon keresztül fontos hivatást töltött be s ha a szlovák nép mostani állami függetlenségét a német birodalomnak köszönheti, nem kisebb érdeme van abban a magyar államnak is, hogy a szlovák nép századok viharában a maga etnikumát megtartotta, a gazdasági jólét és kultúra mai fokára eljuthatott.

— A nagy háború még nem fejeződött be. Ha a szlovák nép a maga állami önállóságát meg akarja tartani, akkor ezt csak a magyarsággal való egyetértésben, nem pedig a vele való állandó kötekedés útján fogja elérni.

— Az államélet legbiztosabb alapja a gazdasági élet rendezettsége, a szellemi felkészültség és a katonai erő. Ezek összessége ad tekintélyt kifelé, nyugalmat és biztonságot befelé. Ez tölti el megnyugvással az idegenben élő magyarságot és ez van jó hatással a szomszédos népekre is. (MTI)

Nyomában van a rendőrség Schrank Béla gyilkosainak

Budapest, augusztus 9. Annak a titokzatos gyilkosságnak az ügyében amelynek áldozata Schrank Béla likőrgyáros volt, hat szőke nőt állítottak elő a főkapitányságra, de szombatra valamennyinek sikerült alibit bizonyítani.

A nyomozást vezető dr. Zilahy János rendőrkapitány ekkor új kutatást rendelt el az áldozat lakásán és környéki közt. Az áldozat egyik feljegyzése mellett azután sikerült megtalálni egy amulettbe való kis képet, melyet azután sokszorosán felnagyítottak s így megállapították, hogy az Csordás Gyuláné, született Koszoru Irén 18 éves nőt ábrázolja, akit az alvilágban René néven ismernek.

Több jel azt mutatta, hogy Csordásné a gyilkos, ezért körözést adtak ki ellene. Eredeti lakásán nem találják, mert kiderült, hogy férje jelenleg tizenkétévi fegyházbüntetését tölti.

Csordásné az utóbbi időben gyakran együtt látták férje betörőtársával, Politzer György István izraelita kereskedővel, aki nemrég szökött meg az emegyógyintézetből. A detektívek kikutatták, hogy Csordásné és Polizer a Szövetség-utca egyik házában vett ki lakást s itt látkak együtt a gyilkosság estéjéig s ekkor tittek csak el a fővárosból.

Kihallgatták Politzerék háziasszonyát, aki elmondotta, hogy a gyilkosság napján délben Politzer taxit hozatott velük és Csordásnéval együtt azt mondták, hogy Budára

mennek, mert ott van sürgős dolguk. A háziasszony közölte velük, hogy neki is Budán van dolga, vigyék el őt is.

Politzer erre kijelentette, hogy sajnos, nem tudják magukkal vinni, mert még egy barátjuk is velük jön, úgyhogy nincs hely a kocsiában. De a háziasszony annyira kérte őket, hogy mégis elvitték a Margithid budai hídfőjéig, de itt kitétek a taxiból, mondván, hogy nem tudják tovább vinni.

Csak késő este tért haz a Politzer vadházaspár a szövetségtaxi lakásába. A háziasszony ekkor megkérdezte tőlük, hogy hol jártak. Csordásné azt válaszolta, hogy üzleti ügyben volt dolguk, bár az üzlet sikerült, pénzt nem sikerült szerezniük.

Csordásné és Politzer ezután csomagolni kezdtek és azt mondták háziasszonyuknak, halaszthatatlan ügyben egy hétre elutaznak. Gyalog indultak a Keleti pályaudvar felé. — Azóta nyomuk veszett, semmiféle értesítést nem küldtek sem háziasszonyuknak, sem hozzátartozóiknak.

Az eltűnés napján Csordásné, aki egyébként 167 cm magas, feltűnő csinos, erősen festett arcú nő, virágos emprimé ruhát viselt, piros retiküllel és piros cipővel. A 180 cm magas, fekete, göndörhajú, bazedovos szemű Politzeren pepita kabát van. Utójára pirospeppes nyakkendőben, barna nadrágban és barnabetétes fekete cipőben látták.

A tomboló sikerű

VILLÁM REVÚ-t

eddig közel tízezer ember nézte végig az Arany Bika disztermében.

A nagy érdeklődésre való tekintettel igyekezzék jegyét biztosítani.

Válthatók egész nap az Arany Bika halljában. Telefonrendelés 29-19.

Naponta csak 1 előadás!

BALKÁNI HÉT A NYÁRI EGYETEMEN

A debreceni Nyári Egyetem kezében rendezett Balkáni Hét megnyitó előadását dr. Balla Pál miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség II. ügyosztályának vezetője tartotta meg nagy érdeklődés mellett a magyar-szerb politikai kapcsolatok alakulásáról a honfoglalástól napjainkig. Az előadó rámutatott arra, hogy magyar szempontból a szerb kérdés kettős politikai sikon jelentkezik, elsősorban mint politikai, másodsorban s időben sokkal később mint belső nemzetiségi kérdés is.

A magyar-szerb viszony az Arpádok és a Nemanják idején igen kedvezően alakult; ez a korszak Szerbia függetlenségének 1459-ben bekövetkezett megszűnéséig tartott, a két nép között harmonikus együttműködésnek időszaka volt. Az előadó szerint a viszony ily kedvező alakulása arra vezethető vissza, hogy ebben az időben a két nép minden külső befolyástól mentesen, egyedül a kölcsönösen felismert érdekösség alapján alakította ki egymáshoz való kapcsolatát s azokra nemzetiségi szempontok sem hatottak ki zavarólag.

A török hódítások után a magyar-szerb viszonyban már nemcsak külpolitikai szempontok jelentkeztek, hanem belső nemzetiségi momentumok is és pedig azáltal, hogy a török elő menekülő szerbeknek Magyarország menedékkert adott s részükre teljes életlehetőséget biztosított. A szerbek beköltözése az idők folyamán annyira növekedett, hogy a Délvidék etnikuma, amely a középkorban teljesen magyar volt, részben a magyarság kipusztulása folytán is a XVII. század végéig lényegesen megváltozott. A betelepített szerbek az I. Lipótól kapott kifejezetten csak visszaköltözésükig szóló, tehát átmeneti jellegű kiváltságai alapján a kiegyezés utáni időkig állandóan olyan külön területi és jogi követelésekkel álltak elő, amelyek nem voltak összeegyeztethetők a magyar államegység gondolatával s amelyek ennek folytán a két nép közötti viszonyt nemcsak belső vonatkozásban nem engedték nyugvópontjára jutni, de külpolitikai vonalon is akadályai voltak egy megértő, baráti politika újrafelvételének Magyarországon és a függetlenségét a múlt század eleje óta fokozatosan visszanyert Szerbia között. Az egyre inkább orosz befolyás alá kerülő fiatal szerb állam vezetőpolitikusi, így elsősorban Garasánin Illés miniszterelnök már a negyvenes években az összes dél-szlávok által lakott területeknek Szerbia vezetése alatti egyesítését tűzte ki célul, amely politikai célkitűzés természetesen sem belső, sem külső vonatkozásban nem segíthette elő a két nép közötti politikai jóviszony kialakulását.

Némi enyhülés állt be a kiegyezés után, részben annak folytán, hogy az 1868. évi nemzetiségi törvény és különösen a szerbek részére biztosított széleskörű egyházi és iskolai autonomia, továbbá a teljes jogegyenlőség, amelyet a szerbek Magyarországon élveztek, jóékonnyal voltak a vagyoniilag is igen kedvező helyzetben levő szerbek politikai magatartása, részben pedig azért, mert Szerbiában a századfordulójú uralkodó Obrenovic dinasztia külpolitikáját az osztrák-magyar monarchiával való jóviszony alapjára fektette. Ez a nyugalmi állapot azonban nem sokáig tartott, mert a balkáni háború után a helyzet ismét megromlott, Szerbia a monarchiaellenes agitációk fókuszává lett és ez az új Szerbián keresztül a világ-háborúhoz vezetett, amely Trianonnál és ezzel az ezeréves magyar Délvidék elszakításával végződött.

A Délvidék elszakításában és a Jugoszláviához csatolt félmilliónyi

magyarság nehéz helyzetében természetesen nem nyugodhattunk bele és ez súlyos akadálya volt a két nép közeledésének és maradt még akkor is, midőn Kormányzó Urunk emlékeztetése mohácsi beszédében reálpolitikai megfontolások alapján egy modus vivendi megteremtését kezdeményezte. Jugoszlávia mint a magyarság guzsbakötésére megalkult kisántant egyik tagja, nem fogadta el a feléje nyújtott jóbort és csak akkor mutatott hajlandóságot közeledésre, mikor a hatalmi helyzet Európában lényegesen megváltozott és 1939-ben a kisántant Csehszlovákia összeomlása folytán felbomlott. A hirtelen feljavuló viszony akkor baráti szerződés megkötésére is vezetett, de néhány héttel később a Szimovics puccs új helyzetet teremtett, amely végső kihatásaiban Jugoszlávia összeomlásához vezetett, amely fordulatban mi magyarok egy évszázados vita befejeződését szeretnénk látni, egy olyan vitának, amelynek nem mi voltunk az előidézői, de mi voltunk a megtámadott fél. Az előadó ezzel fejezte be előadását, hogy a területi viták kikapcsolása és a két nép fennálló érdekösség és egy másrútoltság józan felismerése ismét ahhoz a zavartalan együttműködéshez vezethet, amely annak-

idején minden külső behatástól mentesen a magyar és szerb nép évszázados együttműködését hosszú időn keresztül már biztosította és amely mindkét népnek csak előnyére szolgált.

Érdekes volt az előadásnak az a része, amelyben Balla Pál felsorolta azokat szélesítőkörű szerb vezető egyéniségeket, akik a különböző korszakokban a fenntartás nélküli magyar-szerb együttműködésnek szószólói voltak. Kiemelte ezek közül Thököly Szávát, a legnagyobb hazai szerb irodalmi egyesület, a Sopska Matricának megalapítóját, aki faja iránti lángoló szeretetét oly példászerűen tudta összhangba hozni magyar hazáinak érdekeivel s aki a magyarság iránti vonzalmának és haláljának többek között Debrecenben is tanúja adta. 1913-ban Thököly megalapította a nagymutkú Kollégiumot, amelyben tudvalevőleg a XVIII. század közepe óta szép számmal tanulnak görögkeleti szerb növendékek. A Kollégium híres kántusa Thököly tiszteletére énekszámokat adott elő és a gyönyörű zenei előadás oly halással volt reá, hogy arra visszaemlékezve, 29 évvel később 1000 ezüsförinnyi alapítványt tett, amelynek kamataiból évente a kántus a három legjobban éneklő tagját jutalmazták.

A haszonbérletbe (felesbérletbe) adott szántóföld után megállapított beszolgáltatási köteleesség teljesítésének szabályozása

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter Urnak a fenti tárgyban kiadott 116.550—1943. K. M. számú rendelete alapján, az alábbiakat teszem közzhírré:

1. §. (1) A haszonbérlet — a felesbérlet kivételével — ha a haszonbérleti szerződésnél fogva a bérbeadó részére mezőgazdasági termények, vagy termékek kiszolgáltatására van kötelezve, a (2) bekezdésben meghatározott igazolás ellenében a szerződés keretében a bérbeadó kívánására legfeljebb az alábbi mennyiségeket köteles kiszolgáltatni: a.) a bérbeadó háztartásához tartozó minden személy után 240 kilogramm kenyérgabonát, b.) annyi zsírt, amennyi a bérbeadó háztartásához tartozókat, a zsirjegyre jogosultak fejadagja alapján megilleti vagy a bérbeadó háztartásához tartozó minden 4 személyre számítva egy darab hízott sertést. Ha a háztartáshoz tartozók száma négyvel maradék nélkül nem osztható, a fennmaradó személyek részére is kiszolgáltatható egy darab hízott sertés, c.) a gazdasági munkabérmegállapításra általánosan kötelező új irányelvek jóváhagyása tárgyában kiadott 211.000—1943. F. M. számú rendeletben (megjelent a Budapesti Közlöny 1943. évi január hó 24.-i 19. számában) meghatározott mérték erejéig a bérbeadó által alkalmazott éves gazdasági cseledt és idény (sommás, hónapos) munkás természetbeni járandóságához szükséges kenyérgabonát.

(2) A bérbeadó köteles az állandó lakóhelye szerint illetékes községi eljárási bizottság (polgármesternek) az előbbi bekezdés értelmében a haszonbérletét átvenni kívánt kenyérgabonát, zsir vagy hízott sertés mennyiségét bejelenteni, továbbá liszt- és kenyérgyógyszorúságáról az 1943. évi augusztus hó 1. és 1944. évi július hó 31. napja közötti időre, zsirjegyre jogosultságáról pedig hízott sertés átvétele esetében a sertés átvételének napjától számított egy évre, zsir átvétel esetében pedig a fejadag alapúvételével meghatározott időre lemondani. A községi eljárás (polgármester) a bejelentés tud-

másulvételével igazolást állít ki, amelyen feltünteti azoknak a személyeknek a számát, akik liszt- és kenyérgyógyszorúságukról lemondottak, továbbá feltünteti azt a kenyérgabonát, illetve zsir vagy hízott sertés mennyiséget is, amelyet a haszonbérlet bérbeadónak kiszolgáltathat.

(3) Az előző bekezdésben említett igazolást csak olyan részére szabad kiadni, akiket mint gazdálkodókat beszolgáltatási köteleesség nem terhel. Ez a rendelkezés nem terjed ki arra a bérbeadóra, aki kenyérgabonát az 1943. évben nem termelt.

(4) A bérbeadó a (2) bekezdésben meghatározott igazolást a kenyérgabonát, illetve a zsir, vagy hízott sertés átvételkor a haszonbérletnek köteles átadni. A nyilvántartó hatóság az igazolás bemutatásakor azt bemutatási záradékkal látja el és a kiszolgáltatót kenyérgabonát- és zsirmennyiségének megfelelő, hízott sertés kiszolgáltatása esetében pedig az igazoláson feltüntetett minden személy után száz (100) búzaegységet számít be a haszonbérlet beszolgáltatási köteleességének teljesítésébe.

2. §. A haszonbérlet köteles az 1. §. rendelkezései alapján természetben ki nem szolgáltatható mezőgazdasági termények és termékek ellenértékét a bérbeadónak a hatóság által megállapított termelői áron készpénzben kifizetni.

3. §. Felesbérlet esetében, ha a bérbeadó ennek a rendelkezésnek hatálybalépésétől számított tizenöt nap alatt (tehát az év augusztus hó 15-ig) az illetékes nyilvántartó hatóságnak (Gabonairóda, Dobozi ájtáró, földszint) bejelenteni, hogy felesbérletbe adott szántóterület után megállapított beszolgáltatási köteleesség felének teljesítését magára vállalja, a bérbeadónak a szerződés értelmében természetben járó mezőgazdasági termények vagy termékek kiszolgáltatása korlátozás alá nem esik. A bejelentésnek tartalmaznia kell a felesbérlet nevével és lakcímével, a felesbérletbe adott szántó terület fekvésének meghatározását, továbbá a beszolgáltatási köteleesség felerészben való

teljesítésének vállalásáról szóló nyilatkozatokat.

4. §. Ha a 3. §-ban meghatározott bejelentést az ott megállapított határidőig a bérbeadó nem teszi és a felesbérletbe adott szántóterület után megállapított beszolgáltatási köteleesség felének teljesítését a bérbeadó terhére a hatóság nyilvántartásba nem vette, a felesbérlet által kiszolgáltatható terményekre és termékekre a 2. §-ban

megjelölt rendelkezések megfelelően irányadók.

5. §. A rendelet megszegése kihágást képez és a 6000—1942. M. E. számú rendelet szerint büntetendő.

A rendelet az 1943. évi augusztus hó 7. napján lépett hatályba. Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1943. évi augusztus 7.-i 176-ik száma nyújt.

POLGÁRMESTER

Véletlenül agyonlőtte a fia vitéz Szabó Gyula detektívfelelőgyelőt

Budapest, augusztus 9. A főkapitányságon általános részvételt s megdöbbenést keltett az a tragikus hír, amely szombaton este terjedt el. A hír arról szólt, hogy a detektívtestület egyik kiváló tagját, vitéz Szabó Gyula főlelőgyelőt revolverrel véletlenül agyonlőtte saját fia, vitéz ifjú Szabó Gyula műgyemtemi hallgató.

A szomorú tragédia a detektívfelelőgyelők lakásán, a Kissalétron-utca 8. számú házban játszódott le. Szombaton délután otthon volt az egész család és beszélgettek. Egyszerre csezengettek. Látogató érkezett, a detektívfelelőgyelők öccse, Szabó Sándor dr. repülő-zászlós, aki vidéken teljesít szolgálatot és vasárnapi szórakozásra utazott fel budapesti fivéréhez. A zászlós lerakódott és így letette derékszíját is amelyen rajta volt a revolvertáskája.

A fiatal vitéz Szabó Gyula, aki az idén érettségizett és már be is iratkozott a műgyemtemre, érdeklődéssel kezdett babrálni a derékszíjjal és táskán. Ki is vette a revolvert és érdeklődéssel nézegette a fegyvert.

Édesapja, aki tudta, hogy a fiú mint levante ért a revolverhez, mégis rászólt, hogy ne babrálja, mert könnyen történhetik valami baj. A fiú azonban nevére válaszolt:

— Nem történhetik semmi, hiszen látom, nincs megtöltve, még ha el-

nyomon is a ravaszt, nem sültet el! Ebben a pillanatban tréfásan el is csettintette a pisztolyt. A fegyver mindnyájuk szörnyő meglepetésére eldőrdült és a golyó a széken ülő detektívfelelőgyelő mellébe fűrődött.

Vitéz Szabó Gyula sebesülése után halk szóval kérte a fiát és öccsét, hogy értesítsék a mentőket, mert ha nem is súlyos esetleg a baj, de a sebet ki kell mosni, hogy vérmérgezés ne következzen be.

A fiú telefonált is és a mentők hamarosan megérkeztek. Megállapították, hogy a golyó a jobboldali tüdőbe fűrődött és szükségesnek tartották, hogy a sebesültet bevigyék a Rókus-kórházba. Alig indultak el azonban a mentő-autóval, amikor a detektívfelelőgyelő hirtelen előjött, majd néhány perc múlva a robbogó kocsi bant meghalt.

Vitéz Szabó Gyula kitűnő tagja volt a detektívtestületnek. Az intellektuális osztályon dolgozott és szorgalmas, gyors munkájával tisztelőkre és barátokra tett szert. A 48 éves embert nemrég léptették elő főlelőgyelővé és részesült főkapitányi és detektívönöki dícséretben és elismerésben.

A tragédia ügyében természetesen a rendőrség megindította a szigorú vizsgálatot, hogy az esemény minden részletét hivatalos pontossággal tisztázzák.

A Nyári Egyetem irodalmi estje

Vasárnap este nyolc órára zsűfőliség megtelt a Központi Egyetem aulája. Hatalmas és lelkes közönség várta a magyar írókat, akik ebben az évben is elzarándokoltak Debrecenbe.

Az írói estet dr. Csoban Endre nyitotta meg s hangozta a „maradandóság városának”. Debrecennek a jelentőségét s irodalmi irányítói szellemiségét. Utána Tóth Endre debreceni költő olvasott fel megkezdő verseiből. Ha'almas taps fogadta az utána pódiumra lépő Szabó Lőrincet. Kétszer is szerepelt ezen az estén. Először prózával, azután fordításával és költeményével. Prózaírásában a teremtő művész, költő belső lelki törvényeiről beszélt. A születteit költő lelkiségét vázolta hallgatói elé, akik lélegzetvisszafojtva hallgatták a nagy költő vallástelét az alkotás titkairól. Mindenki költőnek érezte magát, mert azt bizonyította be, hogy alapjában véve mindnyájan költők vagyunk érzelmeinkben s a költőt csak az (de ez fontos!) különbözteti meg tőlünk, hogy a költő örökké maradandóan tudja megformálni és halhatatlanná tudja tenni érzelmeit és gondolatait. A második szereplése alkalmával előbb új Baudelaire fordításából olvasott fel. A nagy francia költő szimbolikus szépségét és formaművészetét mestersen tolmácsoló verseket nagy taps fogadta. Majd saját költeményeiből olvasott fel. A legrettebb alkotások egész sorát mutatta be s a zongoránál áradt a filozófiai magasságokba szárnyaló költő vallomása, az élet értelmén töprengő ember hitét tett és magyar versben formálta meg vágyait, érzelmeit és gondolatait. Utána Juhász Géza író olvasott fel. Ez alkalommal esszé szerű elmefuttatásban villantotta meg az író és művész élményvilágát. Két erdélyi író is szerepelt az iro-

dalmi esten. Kolozsvár és Erdély lelkét s egyúttal a magyar lelket szóval laltatták meg. Kiss Jenő költeményeinek szuggesztív előadásával és szépen zengő verseinek mély magyarságával ragadta el a hallgatókat. A műsor utolsó számában Tóth Sándor dunántúli író olvasta fel szellemes elbeszélését, melyből két dunántúli falu népi lelkének gazdagsága áradt. A szépen és izzen beszéző író nagy sikert aratott felolvasásával.

Az irodalmi estről mindenki gazdag lélekkel és boldogan ment el s hálás a Nyári Egyetem vezetésének, hogy ilyen nagy élményben lehetett része.

DETEKTIVNEK ADTA KI MAGÁT S IGY ERŐSZAKOLT KI TALÁLKOZÓKAT

Dr. Papp Menyhért kihágási bíró az elmúlt nap érdekes ügyben hozott ítéletet.

Bihari István 22 éves, Monti ezredes-utca 14. szám alatt lakó állattenyésztő ellen érkezett feljelentés, aki az erdei parkokban lányokkal ismerkedett meg és velük találkozót beszélt meg. Bihari ezeken a találkozókon detektívnek adta ki magát s azzal fenyegetőzött, hogy ha nem jelennek meg a találkozón, megidézi őket a rendőrségre.

Az ál-detektív 2 napi elzárású és 10 pengő pénzbüntetést kapott. Az ítélet jogerős.

Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár nagyszabású előadása a magyar nemzetiségi politika alapelveiről

A debreceni Nyári Egyetem keretében rendezett nemzetiségi előadássorozat méltó befejezéséül dr. Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár tartotta meg nagyszabású záróelőadását, amelyben a magyar nemzetiségpolitika alapelveit fektette le Széchenyitől napjainkig. Mindenekelőtt köszönetet mondott a Nyári Egyetem vezetőjének, Dr. Milleker Rezső egyetemi ny. r. tanárnak és különösen dr. Flachbarth Ernő egyetemi ny. r. tanárnak, az Egyetemi Kisebbségjogi Intézet vezetőjének azért az alapos és nagy szakutadást visszatükröző munkásságáért, mellyel az előadássorozatot szervezte és vezette. Az államtitkár hangzott, hogy Flachbarth professzor munkássága nemcsak a tudomány elmélyültségét és tisztia tárgyilagosságát jelenti, hanem a gyakorlati élet tapasztalatait is érvényesíti. Ezeket a tapasztalatokat dr. Flachbarth Ernő még annak idején az egykori Csehszlovákiában a magyarság jogaiért folytatott harcokban szerezte. Megemlékezett az államtitkár, hogy dr. Flachbarth Ernő neki abban az időben nemcsak munkatársa, hanem a szó szoros értelmében bajtársa volt.

Pataky Tibor államtitkár ezután hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a nemzetiségi kérdéseket minél szélesebb körökben kell ismertetni és a társadalomnak is fontos szerepe van ebben a kérdésben. Szembe kell nézni azzal, hogy a visszakértett nemzetiségek körében vannak olyanok, akik nem Magyarország keretén belül kívánják a kérdés megoldását, de ezeknek a száma a nemzetiségek józan nagy tömegével szemben csekély és az ilyeneket ártalmatlanná kell tenni. A magyarság hajlandó széleskörű kulturális jogokat adni a nemzetiségeknek, ezt számos cselekedettel be is bizonyította, de föltétlenül megköveteli, hogy a hazához hűségek legyenek. Szembefelnyekedett a túlzottan sován felfogással és töreltelenséggel, bármely oldalról jelentkeznek. Mindig azt kell szem előtt tartani, hogy mit lehet cselekednünk. A túlzott túreltelenség a kiskorúságot jelenti, már pedig a magyar nemzet nem kiskorú. A nemzetiségi politikában is mindig a valóságot kell szem előtt tartani és a nemzetiségekkel egy harmónikus viszony, egy magasabb szintűs lét rehozására kell törekedni. Erre törekedett már Széchenyi is. Ha a nemzetiségi kérdés terén nehézségek mutatkoznak, ezeket a józan realpolitikát le fogja küzdeni. A kérdés megoldásának alapja a magyarság belső erőinek kifejítése. Erős magyarság — erős független magyar állam. A megoldás biztosítékai a magyar történelmi múlt és a magyar kormányzat nemzetiségi politikájának jólismert alapelvei, amelyek a nemzetiségek jogi és tényleges egyenlőségét, az egyéni jogokat és egyéni szabadságot foglalják magukban. A magyar nemzet sohasem az erőszak és elnyomás eszközeivel igyekezett a kérdést megoldani és sohasem vállalkozott többre, mint amennyire saját erői képessé tették és teszik. A régi magyar alkotmányosság alapján állunk, midőn az egyének és nem a nemzeti korpuszok számára biztosítunk jogokat. Ez utóbbi a magyar történelmi szemmel ellentétben állana és Magyarország szebomlásához vezetne. A nemzetiségi jogok tartalma és kiélésük módja semmi körülmények között sem sértheti a magyar állam biztonságát.

Pataky Tibor államtitkár Tiszta víránt idézte, aki kijelentette, hogy a magyar nemzetiségi politikának

Janus arca van: szigorú és harcias azokkal szemben, akik az állam egységes jellegével össze nem férő nemzetiségi törekvéseket követnek és a jó testvérnek jó szülőnek való, szeretettel, tisztelgetéssel, ragaszkodással ébresztő ábrázata azokkal szemben, akik hűséges polgárok akarnak lenni a hazának.

Előadása végén újból nyomatékkal kiemelte, hogy a nemzetiségi kérdés terén a társadalom és különösen az értelmiségi rétegek szerepének nagy fontossága van. Nagyon fontos, hogy mind a magyar, mind a nemzetiségi intelligencia felismerje feladatát és hiven teljesítse azt a kötelességét, mely a bé-

kés együttélés és együttműködés megóvása és biztosítása érdekében reá hárul. Végül hangzott a társadalom feyelmezettségének fontosságát. Nem lehet Magyarországot úgy kormányozni és vezetni, ha mindenki saját egyéni receptje szerint akarja boldogítani és megmenteni a hazát, amelyben minden természeti és ebből wolyó gazdasági érdek a magyar államra utalja. — Sziklasziárdon hisz a magyar jövőben az Aeterna Hungariában.

Pataky Tibor államtitkárnak Flachbarth Ernő, az előadássorozat vezetője mondott meleghangú köszönetet támogatásáért és előadásáért. Köszönő szavaiban visszaemlékezett Petrogalli Oszkár, a felvidéki magyarság egy korán elhunyt kiváló vezető férfianak jellegére: „Meleg szívvel érezzük, de hideg fővel kell gondolkodnunk.” Ezt követte lelkeire útravalóul az előadássorozat hallgatóságának is.

Növekedett a házasságok és élveszületések száma Hajdu megyében

A vármegye közigazgatási bizottsági ülésén dr. Kató Gyergely tisztifőorvos számolt be a megye elmúlt havi közegészségügyi állapotáról és ismertette a népmozgalmi adatokat is.

A hónap folyamán 98 házasságot kötöttek (előző hónapban 69), az élveszületések száma 330 (júniusban 289). A halálozások száma 170, a természetes szaporodás ennek megfelelően 160. Egy éven alul elhalt 24

gümőkórhalálozás 16 esetben történt.

A fertőző betegségek közül maláriát 57, szarvarkórhögést 24, hastífuszt 3, vérhast 8, diftériát 7, vörhenyt 6, kanyarót 7, bárányhimlőt 3, nyílt gümőkört 13 esetben jelentettek.

Difteria ellen 12, tifusz ellen 116 védőoltást fogantatosítottak. Öngyilkosság 10 esetben történt, 9 esetben önkasztás, 1 esetben vasúti gázolás által.

Egyes cikkekre

a gazdakönyvvél nem rendelkezők is kapnak telárat a jövőben

Az idén is megszervezik a mezőgazdasági ruha- és bakkancs-akciót

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt tartotta ülését a vármegyeháza kistanács-terében. Az ülésen Szilassy László főispán elnökelt.

A mezőgazdasági jelentéshez vitéz Kiss István bizottsági tag szözlött hozzá. A gazdasági cseledek munkabérével kapcsolatban tett érdekes és figyelemreméltó megjegyzést. Hangzott, hogy a legutóbb megjelent rendelet értelmében a gazdasági cseledek évi fejadagja 2 mázsa 40 kiló gabona, ami azonban két mázsásra csökken ott, ahol ötnél nagyobb számú a család. Tizenkét mázsánál nagyobb kommeneciót nem is lehet adni gazdasági cselednek, arról azonban nem szól a rendelet, hogy abban az esetben, ha csak két-három tagú családj van a gazdasági cselednek, a tizenkét mázsa ebben az esetben is kiadható. Ez pedig részben a feleletipiac melegágya, mert a felesleget a munkás eladhatja, másrészt ha nem adja el, esetleg az állattal eteti fel a gabonát, végül ha be kell neki szolgáltatni, ebben az esetben csak egy felesleges adminisztráció, mert a gazda is beszolgáltatathatná, anélkül, hogy neki kiadná.

A másik kérdés, amihez vitéz Kiss István hozzászólt, a gazdasági cseledek állattartása. Azok a cseledek, akik állattartásra vannak jogosítva, nem tudnak beszerezni állatot, mert egyetlen gazda sem adja el nekik, hogy a pontjairól lemondjon. Így kénytelenek feketén beszerezni a jószágot és ezzel éppen a legszegényebb réteget nyomják. Mődot kellene arra találni, hogy a kisemberek is vásárlási engedélyt kapjan.

Végül megemlítette a gazdasági cseledek béremelés iránti kérelmét. Béremelést azért kérnek, mert nem

tudnak a jelenlegi bérből ruházkodni. Eppen ezért helyes lenne, ha az idén is megszerveznék a tavaly sok helyt jól bevált ruha- és bakkancs-akciókat.

A felszólalásra Szilassy László főispán válaszolt.

Megnyugtatta a felszólalót, hogy a 12 mázsa búzát — mint azt többszöri érdeklődésére válaszolták — ki kell mérni.

Ertesülésem szerint — mondotta — a múlt hét végén voltak tárgyalások ebben az ügyben és egy elgondolást akarnak megvalósítani, mely szerint azok is megkapják a felárat, akik gazdakönyvvél nem rendelkeznek. Az ilyenek egy kis fizetést kapnak, amibe bejegyzik, hogy mit adnak el és negyedévenként megkapják a megillető felárat. Igazságtalan lenne ugyanis az hogy azok, akiknek gazdakönyvük nincsen, elessenek a felártól. Így gondolják a feketézésnek is elejét venni s a gazdasági cseledek is eladhatják tehát felárral akadály nélkül a fejadagjukon túleső mennyiségeket.

A főispán a továbbiakban tájékoztatta a felszólalót, hogy körülbelül 20 cikkre fogják kiterjeszteni ezt a rendszert. Hangzott, hogy kény, hogy még a hét folyamán felutazik Budapestre, ahol részletesen megérdeklődik az ügyeket.

Bejelentette egyébként azt is, hogy szeptemberben megindul ismét a bakkancs-akció. Egyben kérte a közigazgatási bizottság tagjait hogy az akció közhírtételében segítsenek, mert a múlt tapasztalatai azt mutatják, hogy sokan nem vettek idejekorán tudomást a bakkancs-akcióról és igényléseiket elkésve adták be, aminek aztán már nagy nehézségek között lehetett eleget tenni.

Beszámoló a 10. számú ifjuzetőképző leventetábor nyilvános tábortüzéről

Harmadszor szállták meg derek leventéink a Csónakázó tó nyárfákkal övezett levente-táborát. Ujra fellobogott tábortüzek lángja a nyárfák közt megbüyó sátrak mellett, az alkonyi estben csillogó tó partján. Felgyúlt a tűz, ott, ahol a szellő sejtelmesen susog, míg regét mesélget a jövő-menőnek letűnt századokról, ott, ahol öreg saktól tanulják első szárnyaspásáikat a fiatalok. Magyar dalok szállnak a csillagokkal himzett égi rétre, s annyi kacagás cseng bele a kemény munka után a sötét éjszakába. Ifjú lelke hite, reménye szóródik szét, valami csodálatos újvetésként, ahogy magasba szöknek a rőzséről pattanó szikrák.

Még pattogtak a kemény vezényszavak, mikor már sűrű sorokban érkezett a közönség, hogy belekóstoljon leventéink ételbe, s aztán soha ne felejtse el ízet, zamatát. Mintegy 400 fő vendég ülte körül a tábortüzet, köztük vitéz Tamássy Lajos, akit Tőzsér László táborparancsnok és Kükény Gábor tanulmányi vezető fogadott.

Katonaszökevényt reitegetett lakásán

Fegyveres erő elleni büntett címén indult eljárás a debreceni törvényszéken Máyer Jenő hajduhadházi lakos ellen, aki a bíróságot szerint Háda Imre többszörösen büntetett katonaszökevény rokonát reitegette lakásán.

Máyer a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekményt és Háda, akit a honvédtörvény-

Pontosan nyolc órakor kért engedélyt a tábortűz megnyitására Tornai Alajos napostiszt a táborparancsnoktól. Az engedély megadása után Fővenyesy József megemlékezését hallottuk Kormányzó Urunkról. — Majd Korthy-nóták csendültek fel. Aztán Terebesi Sándor szakparancsnok saját szerzeményű „Levente” című költeményét szavalta el. Vidám számok váltották egymást, pompás tréfák és szójátékok; libavásár, gyorsfényképész, őrségen, a pulykakakas, egy görög drama, színesfénykép, különösen nagy sikere volt a részegek találkozásának és a házastársak találkozásának. A jól pergő tábortüzet gyakran szakította meg a felcsattanó taps. Majd Varga Miklós az ifjuzetőképző hallgatójának „Vigyázz a lángra” című versét szavalta el Urbán László. A közös nóták közt két egyéni számot is hallottuk Nagy Lajostól és Tiszal Józseftől. Sőt néhány szép népdalt is előadtak hegedű- és szájnuzsikkakísérettel. A bemondó szerepét jól látta el Oláh István.

A kukoricák és burgonyák megsínylették a csapadék hiányát

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsági ülésén Csáky Béla gazdasági felügyelő beszámolt a vármegye július havi mezőgazdasági helyzetéről

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsági ülésén Csáky Béla gazdasági felügyelő beszámolt a vármegye július havi mezőgazdasági helyzetéről.

A július havi időjárás két részre osztható, első felében hűvös csapadékos jellegű, míg második felében erősen meleg száraz időjárás lépett fel.

Július első felében fellépett csapadékos időjárás a mezőgazdasági növények fejlődésére általában kedvező volt, kalászosok aratását ugyan késleltette, de azok beérését előnyösen előmozdította. A kapás növények általában szépen fejlődtek, a hónap első felében fellépett csapadékos időjárás következtében, de a második felében fellépett szárazság miatt azok fejlődése általában megállott és természetben előreláthatólag károsodásra lehet számítani.

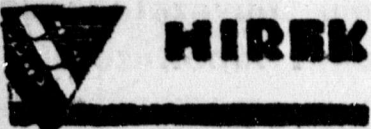
Az aratási munkálatok július hó elejével az egész megye területén általánosságban megindultak és a hónap végén azok teljesen befejezést is nyertek. A cseplési munkálatok zavartalansága biztosítva van és azok befejezése hónap végével várható.

A kalászosok szemképződése általában jó, hl. súlyuk kifogástalan. A borsók cseplése befejezést nyert, a természetes eredmények közepesnek mondhatók. A kapások közül a répa, a fellépett szárazság következtében fejlődésében megállott, kiadás esőt kíván. A kukoricák a hónap elején jól fejlődtek, cső hozá-

ma megfelelő, azonban a szárazság folytán szemképződésben nagyobb károsodás várható, amennyiben azt rövidesen kiadós esőzés nem éri. A burgonyák éppen úgy megsínylették a csapadék hiányát, azok szárazségei és levélzete fanyradásnak, illetve száradásnak indultak. A gumók teljes kifejlődéséhez még esőre lett volna szükség. A napraforgók jól fejlődtek, szép tányérral közepesen jobb termést ígérnek. A len általában gyenge termést adott. A dohány igen jól fejlődött, közepesen jobb terméshozható, általánosságban az aljevelek törése folyamatosan van. A legelők gyepezete, dacára a hónap eleji esőzésnek, a fellépett szárazság következtében igen gyenge. Főleg érintette a szárazság a csikes kötött talajú legelőket, ahol a gyepezet teljesen felperzselődött. A legelő jószágoknak nem biztosítja még a minimális takarmány szükségletet sem, így a gazdák legelő jószágait igen sok esetben kénytelen hazahajtani legeőükről. Általában a legelő állatok kondíciója gyenge.

Tisztelettel jelentem, hogy Hajdu vármegye és Debrecen város Allátenyésztő Egyesületének taglétszáma július hónapban 1176 tag, 1859 db. tehénnel. Így emelkedés a tagok létszámában 35, míg a tehének számában 43 db.

Folyó számadási évben eladásra került az Egyesület tenyésztőtől 39 db. tenyészbika.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PABTIRODA: Arany Bika szálló télelelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden hétköznap délelőtt 9-1 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLETI PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP titkárnak adhatóak át.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA

„Kossuth” Lux Arnold, Piac-u. ca. 26. Telefon: 29-56. — „Magyar Kocsona” Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15. Telefon: 16-06. — „Arany János” Bozók György, Csapó-utca 66. Telefon: 11-78. — „Hungária” Szoboszlói Szabó Jenő, Szoboszlói-út 4/f.

A képviselőház elnöksége Hajdúszoboszlón nyaral. Dr. Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke és Törs Tibor alelnök, számos politikai vezetőférfiú társaságában Hajdúszoboszlón nyaral. Az előkelő vendégeket megérkezésükkor a város polgármestere, dr. Márton Gábor fogadta, kedves ünnepség keretében.

Diákkaptárosok figyelmébe. Felhívjuk azoknak a diákoknak a figyelmét, akik július hó 31. vagy azon túl résztvettek az óradnai Diákkaptár táborban, hogy járandóságuk elszámolása végett jelenjenek meg az állami gimnázium tornatermében augusztus hó 12-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor.

Megszüntelik Erdélyben a vallás és név kényszer megváltoztatásából származó visszasságokat. A Magyar Tudósító jelenti: Dr. Szentiványi Gábor, Háromszék vármegyei főispánja érdekes nyilatkozatot tett és elmondta, hogy intézkedés történt azoknak a visszasságoknak a megszüntetésére, amelyek az elmúlt 22 év alatt annyira elszaporodott vallás és név kényszer megváltoztatásából eredtek. Az érdekelteknek a Székelyföldön módot adnak arra, hogy a belügyminisztérium kiküldött közegei előtt rendezzék ezzel kapcsolatos anyakönyvi ügyeiket.

Előleget vett fel, de a munkát nem végezte el. Márkus Lajos hajdúdorogi cserépkályhás, kályhajavítás fejében több helyen előleget vett fel, azonban a munkát nem végezte el. Feljelentésre megindult ellene az eljárás.

Nem tudott elszámolni 700 kiló liszttel. Adler Albert Teleki-utca 88. szám alatt lakó pék. Arra hivatkozott, hogy a porlás és a zsáksúly miatt állt elő a hiány. Úgyt az elmúlt nap tárgyalta dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró s jogerősen 30 napi elzárásra ítélte.

Újból szabályozták a pályaudvari vendéglők által nyújtott kedvezményeket. A Magyar Tudósító jelenti: A MÁV igazgatósága a rendkívüli viszonyok tartására újból szabályozta a pályaudvari vendéglők által a MÁV alkalmazottak részére nyújtandó kedvezményeket. E szerint a pályaudvari vendéglősök az igényjogosult MÁV alkalmazottaknak csak a menüből, továbbá italforgalmazásnál esetenként 2 frócs vagy 3 deci bor vagy 2 pohár sör után kötelesek a szerződés szerinti százalékos árengedményt megadni. A kedvezményt kizárólag saját személyükben vehetik igénybe a jogosultak, a velük együtt fogyasztókra a kedvezmény nem terjed ki.

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETETHULLÁMHOSSZ

Debrecen, augusztus 9. Hétfő. Elmult nap a következő üzenet érkezett:

Debrecen: Hajdu Dezső szakaszvezető a Z. 514. tábori postáról szeretettel köszönti menyasszonyát, rokonait és ismerőseit.

Uzeni, jól van, nincs semmi baja és kéri, minél többet írjanak, mert már nagyon régen nem kapott levelet. (Üzenetünk közlését folytatjuk. Adjon Isten szebb jövőndőt minden magyarnak!)

Az elhagyott irattárca vezette a tettes nyomára a rendőrséget

Sebestyén Imréné debreceni, István-úti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki távollétében lakásába behatolt és onnan többszáz pengő értékű ágyneműt elvitt.

Az ügyben a rendőrség vizsgálatot indított s megállapította, hogy a betörést Bere József 18 éves debreceni fiatalember követte el, akinél a házkutatásnál meg is találták az ellopott holmit.

A rendőrség a vizsgálatnál, nem messze a betörés helyszí-

nétől egy irattárca talált s ezen a nyomon haladva rövid idő alatt sikerült is a tettes személyét kideríteni.

Bere József kihallgatása során elmondta, hogy a betörést megelőző napon szemlét tartott Sebestyénné háza körül s ekkor látta, hogy az asszony egyedül tartózkodik a lakásban.

A 19 éves betörőt a rendőrség őrizetbe vette s további eljárás végett átadta a debreceni ügyészségnek, amely ügyben hamarosan ítéletet is hoz.

Megszűnt a lórühesség Mikepércs, Vámospércs, Földes, Püspökladány és Tetétlen községekben

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsági ülésén dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi főtanácsos ismertette a multhavi állategészségügyi állapotát a vármegyének.

Az állategészségügy állapota Hajdu vármegyében július hónapban kielégítő volt.

A hivatalból kimutatandó ragadós állatbetegségek közül felépett a rühesség Balmazújváros községben: a sertéspestis Balmazújváros, Hajdu hadház és Hajdúszoboszló községekben, továbbá Hajdúszoboszló m. városban, végül a sertésorbánc Hajdúszoboszló és Tetétlen községekben. Megszűnt a lépfene Hajdu hadház és Tégis községekben, az ivarszervi hólyagos kiütés lovon Józsa és Hajdúszoboszló községekben; a lórühesség Mikepércs, Vámospércs, Földes, Püspökladány és Tetétlen községekben; a sertésorbánc Balmazújváros és Tiszcege községekben végül a baromfi-kolera Balmazújváros községben.

Az állatforgalom július hónapban a következő volt: Vasúton szállított el 37 drb. lo, 315 drb, kétéven felüli szarvasmarha, 113 drb. kétéven aluli szarvasmarha, 127 drb. borjú, 63 drb. juh, 1172 drb. hizott sertés, 208 drb. soványserítés, 42 drb. süldősértés és 168 drb. malac.

Hadiárnyak kiképzése. A Magyar Tudósító jelenti: Az Országos Hadigondozó Szövetség gondoskodni kíván a hadiárnyak ipari, illetve mezőgazdasági kiképzéséről. A váci állami bõrpari szakiskolában, hét állami tanoncotthonban és mezőgazdasági népiskolában történik a kiképzés. A besztérci, dési, kolozsvári, marosvásárhelyi, nagyvárad, szajmárnémeti és szászrégeni tanoncotthonokban 50 hadiárnyat vesznek fel.

Leültött egy aggastyánt, mert sok kenyeret evett. Cseke János 56 éves pécsi napszámos egyik este ittas állapotban ment haza lakására, ahol a nála lakó Kovács József aggastyánt, akil havi 35 pengőért tartott, szóvaltság helyében egy székkel leültötte. A verekedésre az adott okot, hogy az öreg ember többet evett a kenyérből, mint amennyi a napi fejadag volt. Az idős ember sérüléseibe belehalt. Cseke Jánost a pécsi törvényszék 3 évi fegyházbüntetésre ítélte.

Gépkocsin került szállításra 8 drb. soványserítés és 50 drb. süldősértés. Ezek szerint az állatállományom a június havi forgalomhoz viszonyítva a lovakban, szarvasmarhákban és a juhokban csökkent, ellenben a soványserítések, de különösen a hizott sertések forgalma erősen emelkedett.

A Hajdúszoboszló m. városban nagyobb mértékben elterjedt lórühesség gyógykezelése és ezen betegség elleni védekezésnél való közreműködés céljából a földművelésügyi miniszter július 14-től július 30-ig terjedő időtartamra dr. Tremkó Ferenc m. kir. állateg. tanácsost rendelt ki Budapestről Hajdúszoboszlóra. A folyó évi augusztus hó 7-től pedig dr. Fibik István derecki járási m. kir. állatorvost rendelt ki Hajdúszoboszlóra, ezen betegség gyógykezelésének a vezetője.

Ezideig a megfelelő gyógyszernek, különösen a kenőcsök készítéséhez szükséges olajnak a hiánya akadályozta meg az állatok gyógyítását, újabban azonban már úgy a gyógyszerek megérkezése, valamint a gázkamara használatba vétele is elő fogja segíteni a beteg lovak gyors meggyógyulását.

A KISIPAROS VÁMORLESI JOGOSULTSÁGA

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter Ur 116.900-1943. K. M. számú rendelete szerint a kenyérgabona vámorlésére (vámcseserlésére) az a kisiparos is jogosult, aki a vele egy községben (városban) lakó gazdálkodótól a részére vevett kisipari munkáért a helyi szokásoknak megfelelően és rendszeresen kenyérgabonát szokott kapni.

A vámorlési tanúsítványt kellő igazolás mellett a közlelemzési ügyosztály gabonairódája adja ki. Polgármester.

A petróleumhalmozás megszüntetésére hívják fel a hatóságok Romániában a lakosságot. Hivatalos közlemény szerint elég petróleum van és lesz is, az okatlan halmozás már csak a tűzveszély miatt sem célszerű.

Egy karcagi ügyvéd feljelentést tett önmaga ellen a szolnoki ügyészségen

Sokezer pengővel károsította meg ügyfeleit

Dr. Santa József közismert fiatal karcagi ügyvéd a múlt hó elején megjelent a szolnoki ügyészségen és feljelentést tett önmaga ellen. Előadta, hogy 4 ügyfelétől fölvetett 35.000 pengőt, hogy az összeget részben ingatlanvásárlásra, részben pedig különféle ingatlanok termelésítésére fogja fordítani.

Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró dr. Santa József ügyvédet előzetes letartóztatásba helyezte. Ezt a végzést dr. Santa József megfellebbezte, de a letartóztatást a szolnoki törvényszék vádtaácsa helybenhagyta. A vádtaács határozatát is felfolyamodta a letartóztatott karcagi ügyvéd. Most érkezett meg a szolnoki ügyészségre a táblai döntés, mely szerint Santa József előzetes letartóztatása jogerős lett.

Dr. Santa József önfeljelentése nagy feltűnést és érdekel-

tek körében érthető izgalmat keltett. A sértettek közül eddig már két feljelentés történt.

Czitó Győző máriabesnyői uradalmi intéző az egyik feljelentő, aki 7000 pengő kárt jelentett be. Most tett feljelentést a Karcagi Városi Takarékszövetkezet, aki 16000 pengő kárigényrel. Az összes kár az edigi adatok szerint már közel 100.000 pengő. A károsultak között van hír szerint sok kisember is, ezek azonban még eddig nem tettek feljelentést. A nyomozás folyamán derült ki egyébként, hogy dr. Santa József igen jól keresett, mert a múlt év folyamán például földátírásokkal és ügyvézi munkákkal 100.000 pengőt keresett.

Dr. Santa József ügyében a szolnoki ügyészség a karcagi rendőrkapitányságot kérte fel a széleskörű nyomozás lefolytatására.

Nyári Egyetem

Ma délelőtt Vitéz Nagy Iván miniszteri tanácsos tart filmmel kapcsolatos előadást Mandzsukőről. S különösen érdekes lesz dr. Lukács Imre budapesti egyetemi ny. rendes tanárnak az előadása a Balkáni Hét előadássorozatában. A kiváló történész és európaszemléletű tudós minden előadása nagy érdeklődésre tarthat számot. Városunk tudományos érdeklődésű közönsége most is nagy számban fog megjelenni az előadáson s a Nyári Egyetem hallgatói egyik nagy éléménye lesz ez az előadás. Ma délelőlt előadást tart még Gáldi László egyetemi tanár a Balkáni Hét sorozatában és dr. Némedi Lajos egyetemi magántanár a magyarságtudományi előadássorozatban.

A Nyári Egyetem Keleti Hét előadássorozatával kapcsolatban több kiváló vendég is érkezett tegnap városunkba. Így T. Murata egyetemi tanár a bécsi Japan Intézet igazgatója feleségével, aztán Senzoku Takayasu a berlini japán kulturattasé, aki a Keleti Hét előadássorozatában szerepelnek s e héten csütörtökön és szombaton fognak előadást tartani.

Böröndöket lopott az állomáson. Csermák Ferenc debreceni napszámos azzal vádoltan került bíróság elé, hogy a nagyállomáson böröndöket lopott. — Csermákot letartóztatták, kihallgatása során beismerte a lopásokat, a törvényszéki tárgyaláson azonban beismerését visszavonta és csak egy lopást ismert be. A törvényszék az ügyben bizonyításkiegészítést rendelt el és a tárgyalást elnapolta.

OLVASSA minden déiben a Tiszántúli Déli Hírlapot.

A ragadós száj- és körömfajás állati betegség bejelentése. A m. kir. Földművelésügyi Miniszter úr körrendelete szerint a ragadós száj- és körömfajás az utóbbi időben ismét aggasztóan terjed. A betegség terjedése az eddig ismert általános okokon felül részben arra is vezethető vissza, hogy a betegség idő-igényes tünetekben nyilvánul, nem eléggé jellegzetes alakban jelentkeznek, úgyhogy az állatbirtokosok csak későn ismerik fel a betegséget. A fentiekre, valamint a betegség elterjedéséhez fűződő, különösen a mai időkben rendkívüli fontosságú közlelemzési érdekre tekintettel, felhívom az érdekeltektől állatbirtokosokat, hogy a betegségre utaló legesekélyebb tünet jelentkezését is azonnal jelentsek a helyi állategészségügyi hatóságoknak. Polgármester.

Borsos János emlékezete

Vasárnap délután egy egyszerű debreceni polgárt hantoltak el a Köztemetőbe. A nekrológja csak annyit jelzett: Borsos János kertész. Hát igaz, kertész volt; azok közé a debreceni emberek közé tartozott, akik évszázadokon keresztül zöldsgétele élelmiszer természetével foglalkoztak. Fíról-fira maradt az utódokra. Az ügyvezető „Libakertesek” régen egész céhet alkottak.

Borsos Jánost ebből a foglalkozásból szolgáltatta el az első világháború. Végig küzdötte, megsebesült. Aztán családát alapított és folytatta az őseitől örökölt foglalkozást. Megérte azt is, hogy a mostani világháborúban a fia ment el. Nagyon valóságos ember volt a meghodogult. Mint homokkeri egyházzésnek tanácsosa, fáradhatatlan buzgóságot fejtett ki a szegénysegélyezés céljára gyűjtéseket, amit saját adománnyal jelézett. Nagyon ráitlett a régi „Hármas kistükörnek” a debreceni emberre vonatkozó jellemzése: „Derékseg, valódiság tekintetében, ami ősapánk hűségese példánya és maradéka”. Nyugodjon békével. Homokkeri.

Lakodalmom, halottvirrasztás — két hónap. Lakodalmomban, majd közvetlen utána halottvirrasztón iddögáltak a felsővisó legények. Amikor az ital göze fejükbe szállt, mi sem természetesebb, hogy összezördültek. Az erőszakoskodó Tulshine Lászlót Kovács János nevű erdömunkás társa egy karóval úgy verte fejbe, hogy Tulshine hetekig nyomta az ágyát. Kovácsot az ungvári törvényszék jogerősen kéthónapi fegyházra ítélte.

Bosszúból felgyújtotta volt vadházastársa lakását. Finta Sándor 68 éves turkevei kömivestermester hosszú időn át vadházasságban élt Deák Imréné turkevei többgyermekes asszonnyal. Deák Imréné ez év június hónapban meghalt és az összes ingóságait természetesen gyermekeire hagyományozta. Finta Sándor sehogysem tudott beletenyődni, hogy vadházastársa gyermekei javára le kell mondania az általa már megszüntetett hitörökről és egyéb ingóságokról. Az idős ember a múlt nap hajnalban Deák Imréné lakásán összegyűjtötte vadházastársa valamennyi holmiját és felgyújtotta. A csendőrség a gyújtogatásért letartóztatta Finta Sándort és a szolnoki ügyészségre szállította.

Gyászrovat

Nagy Márton vármegyei írodafő... Temetése kedden délután 5 órakor...

Balogh Zsigmondné szül. Balogh Irén 35 éves korában Debrecenben...

Szathmáry Péter építőmester 89 éves korában elhunyt. Temetése kedden...

Kerékyartó Laci 8. havában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor...

Háromszázötven négyszögletes vitézi telkét vitéz Radányi Dezso...

Csongrád és Békés között, előreláthatólag augusztus 15-én megindul a rendszeres hajózás...

A kolozsvári OTI-palota VIII. emeletének egyik ablakából levetette magát Bene Júlia...

Térdig összeroncsolta lábát a cséplőgép etetője Keesek Mihály 16 éves bányászfiú...

Itélet csavargásért. Dörgő Zsófi, Csap-utca 46. szám alatti lakost a rendőri kihágási bíró csavargásért jogerősen kéthónapi elzárásra ítélte.

Cseke Pista József királyi hereg-utca 8. szám alatti lakó 7 éves kislányának hétfőn délután játék közben megsértette a fülét.

A Kerekes-telepi Náomi Leány kör műsoros estje. Vasárnap délután a kerekes-telepi egyházközség...

A Kerekes-telepi Náomi Leány kör műsoros ünnepélyt rendezett. A megnyitót beszédet Szilágyi László, a kerekes-telepi egyházközség közzéti vezetőjeként mondta.

A Kerekes-telepi Náomi Leány kör műsoros estje. Vasárnap délután a kerekes-telepi egyházközség...

A Kerekes-telepi Náomi Leány kör műsoros estje. Vasárnap délután a kerekes-telepi egyházközség...

A Kerekes-telepi Náomi Leány kör műsoros estje. Vasárnap délután a kerekes-telepi egyházközség...

A Kerekes-telepi Náomi Leány kör műsoros estje. Vasárnap délután a kerekes-telepi egyházközség...

A Kerekes-telepi Náomi Leány kör műsoros estje. Vasárnap délután a kerekes-telepi egyházközség...

A Kerekes-telepi Náomi Leány kör műsoros estje. Vasárnap délután a kerekes-telepi egyházközség...

Káplánáthelyezések Debrecenből

A debreceni Szent Anna-utcai főplébániáról két közismert és közszeretett álló káplánt helyeztek el vidékre plébánosnak.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

Dr. Szabó János 7 évvel ezelőtt került Debrecenbe, hét évi működése munkában és eredményekben bővelkedett.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

tolikus Figyelő szerkesztője és a Legényegylet vezetője. Távo-zása nagy vesztesége a debreceni plébániának.

Lengyel László káplánt Er-mindszentre helyezték plébá-nosnak át. Lengyel László 3 éve káplán Debrecenben, ez alatt az idő alatt is bebizonyította kiváló-ságát.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

A két távozó káplán helyére két új káplán érkezik: Székely Imre Orosházaról, Joo Sándor pedig Eradonyból.

Dr. Szabó János káplán és hittanár a nagyszalontai plébániára került plébánosnak, oda, ahonnan dr. Bánáss László prépost érkezett Debrecenbe.

SPORT

Gyenge játék és vészes gólképtelenség

DVSC-Kispest 1:1 (1:0)

Az első komoly barátságos mér-közésre mintegy 3000 ember volt ki-váncsi vasárnap. Főleg az érdekelte a közönséget, hogy állja meg NB csapatával szemben a helyét a DVSC Hát a közönség bizony csalódott egy kicsit.

A két csapat Takács játékezőtől sipjelére az alábbi összeállításban vette fel a küzdelmet. DVSC: Nagy I. - Csokai, B. Nagy - Nagy II, Mester, Orosz, - Szabó, Zilahy, Szilágyi, Sertőző, Ille. Kispest: Bozsik - Csizmadia, Gazdag - Zalai, Pünkösdi, Szépföldi - Egresi, Füzési, Mészáros, Badiés. Nonn.

A mérkőzés első felidejét a DVSC színtőre végigtámadta. Az első negyed órában a Kispest sehol sem volt, szinte azt várta a néző, hogy a DVSC először ellenfelét a pályáról. Ebben a félórában lendületesen és nagy iramban is játszott a csapat, a góllövés azonban nem ment.

Szilágyi, majd Szabó nagy lövése került kapu fölé, majd Zilahy jó lövését ütötte ki Bozsik. Nagy Miska egy-két parádés védéssel túnt fel ebben a játékegyedben.

Közben egyik helyzet a másikat követte a Kispest kapuja előtt. Szilágyi szépen tör előre, kieszelezi a kaput, de nem lövi az üres kaput, hanem átadja Szabónak, aki idegesen a még mindig üres kapu mellett lövi. Majd Zilahy ugrik ki tisztán, lövésebe azonban beleteszik egyik védő a lábát, Szilágyi tisztán állva löli, majd Bozsik szedi le a lábáról a labdát, amikor a védőkön már átment.

Az első negyedóra után a Kispest került fölénybe és két szögletet is szerzett, ami azonban - hála Nagy Miskának - eredménytelen maradt Szabó elől a kapus szedte fel a túldalolon a labdát, egy perc múlva Szilágyi lövését védte bravúrosan, Zilahy néhány szép akciójaért tap-sot kapott.

A 33. percben Szilágyi fordulás-ból nagyszerű kapuslövést küldött, alig valamivel a kapu mellé.

A 40. percben megszületik a DVSC egyetlen gólja. Szilágyi Orsz-tól kap jó labdát, de Pünkösdi tel-

vágja a 16-oson belül 11-es, amit Mester értékesít. A DVSC elégedett az eddigi játékkal és eredménytel. Mórédzó arra inti a csatárokat, hogy játszanak többet szélre.

A MÁSODIK FELIDŐ kispesti támadásokkal kezdődik. A Kispesti szemmeláthatóan feljön ebben a félidőben, míg a debreceniek egyre jobban visszaesnek. Badiés nagy lövését Nagy Miska csak nehé-zen védi.

Szörványos DVSC támadások átlaknak ki, főleg Illet foglalkoztatják a csatárokat, a szélső azonban rendre elidegeskedik a helyzetekről, főleg az a baj, hogy mindent maga akarja befejezni. A kifutó kapus mellett mellégurítja a labdát a szélső, majd szögletet szeroz, ami azonban eredménytelen marad.

A 15. percben Ille kaputája való-ságos oázis a sivar játékbán. Pár perc múlva egyenlítő a Kispest. Nagy kicsit elbámészkodik. Egresi felül mellette és máris ott táncol Nagy Miska hátujában a gól. Nagy védelmi hiba.

Ille még három óriási helyzetet ront el, majd Csizmadia felvágja a szélsőt a szabadrugást Zilahy alig fejele föl. Ez gólt érdemelt volna. Nagy II az üres kapu előtt ment az pillanatban, a túldalolon pedig Szilágyi 5 lépésről kihagyja a mérkő-zés utolsó, legnagyobb helyzetét.

CSAK NAGY MISKA ÉS ZILAHY DICSERHETŐ A DVSC nagy esalódást okozott a híveinek. Az első félidőben még ment a játék, de ekkor is bebizonyosodott, hogy vészesen gólképtelen a debreceni csatársor. Szilágyi teljesen formán kívül van, a többi csatár pedig nem tud, vagy nem mer egy egészséges lövést megeresz-teni. Zilahy építő munkája dicsér-hető. A védelemben Nagy Miska volt a legjobb. Nagy II, helyenként jó, de idegenül mozog a szélső fe-dezet posztján. A Kispestből Bozsik és Egresi dicsérhető.

ben is játszottak, mint a váradiak. Mórédzó jól dirigált a csatársor közé-pén (sokak szerint őt kellett volna beállítani a Kispest ellen is) az egyetlen gól - azonban Kántor Jany-my nevéhez fűződik. A népszerű föltkar azonban drágán fizette meg a gólt, súlyosan megsérült a mér-kőzés vége felé.

A keleti atléták szerepítése a vidé-ki bajnokságokon. A vidéki bajnok-ságok befejezése után nem lesz ér-dektelen végignézni az elmúlt öt év eredményein a keleti kerület szem-pontjából. 1939-ben Diósgyőrről har-madik, 1940-ben Kispesten hatodik, 1941-ben Kolozsvártól - harmadik, 1942-ben Szabaddán ötödik, 1943-ban Győrben negyedik lett a keleti atlétacsapat. Ez a kimutatás szem-léltetően bizonyítja, hogy a keleti atléták Pestvidék és Észak kerület válogatottja mellett általában a leg-jobban szerepelnek.

Az UTE úszóversenyén legjobb eredményt az újra edzésre álló Tá-tos érte el 110:29-es idővel. 200 m-et mellúszásban Szegedi 2:54.6-tal győ-zött, versenyen kívül első Isti Né-meth 29:1-es idővel.

Hidas 14.9-et futott 110-es gáton A BBTE országos atlétikai verseny-fek egyik legkiválóbb eredménye Hidas pompás 110-es gátfutása volt. Ugyanez a kitűnő eredmény szüle-tett 200 méteren, ahol Pelsőzi 21.7 mp-cel győzött. A győzteseken kívül azonban Kiss ideje is kitűnő, aki Hidas mögött kerek 15 mp-et futott 110 gáton.

Budapesten most rendezték meg első ízben a háztömbkörül kerékpár-versenyt. Az Andrássy-út, Bajza-utca, Benczúr-Bolyovszky-utca - négy-szögben körülbelül 80 ezer néző előtt folyt az újszerű izgalmas verseny. 50 kilométer tettek meg a kerékpáros versenyzők. Izgalmas küzdelem után a főversenyben Kar-ak: BSZKÁR győzött 23 ponttal, 1 óra 17:39 perc alatt 138.0 km átlag-lagi. Nótás Gyula ellenében második 3. Kiss, 4. Győrfi, 5. Patai, Liszt.

SPORTHÍRMONDO

Gamma-Csepel 4:0 (0:0). 13.000 néző előtt a Gamma hatalmas vereséget mér a végén 8 főre leolvaszt bajnokságot. A Gamma 2:0-ra vezetett, amikor a játékező Szalágyt és Szekercst sportszerűtlenség miatt kiállította. Berzi is megsérült és így a csokai. Csepel ellen még két gólt rugott a Gamma. A Szent István kapu aöntőjébe így a Nagy-várud, Újpest, Ferencváros és Gamma jutott.

Kikapott Nyiregyháza és Villany-gyár. A D. Villanygyár vasárnap Nyiregyháza játszott a MOVE Szaboles ellen. A hazai csapat 2:0 (1:0) arányban nyerte meg a mérkőzést. A debreceniek verségeket tartalmazó kapusoknak köszönhetően, egyébként a csapat jól mozgott.

A DVSC kézilabdacsapata vasárnap Budapesten játszott első mérkőzést a Testvériség ellen. A DVSC az alábbi összeállításban vette fel a küzdelmet. Vágó - Kapusi, Héty - Kertész, Buna, Varga - Szabó, Fuzsek, Nagy, Vitárius, Kiss I. A második félidőben Kertészt Kiss II váltotta fel. A bemutatkozó mérkőzés jól sikerült, a Testvériség 10:5 (4:3) arányban tudott győzni. A gólokat Remete (9) és Biro, illetve Kiss (3) kézilabdázók szereplését határozotlan siker számba kell vennünk, hiszen a kézilabdacsapat eddig ismeretlen volt Debrecenben és a DVSC is csak néhány héttel ezelőtt alakította meg kézilabda szakosztályát.

Győztek a nagyváradi Öregfiúk. A DVSC-Kispest mérkőzés előtt nagy érdeklődés mellett játszottak le a Debreceni Öregfiúk - Nagyváradi Öregfiúk mérkőzést. A debreceni csapatban játszott Mórédzó és Kántor Ferenc is, a DVSC két kiváló vezetője. Mórédzó volt a középsőcsatár. Az érdekes mérkőzést a nagyváradiak nyerték megérdemelten 2:1 arányban, bár a debrecenieknek is volt néhány nagy helyzettel a szab-

Színház

AZ EVAD ELEJÉN KERÜL BEMUTATÁSRA AZ ÚJ MAGYAR SZÍNHÁZBAN MÁRKY GÉZA ESZT DRAMAFORDÍTÁSA

Mint már annak idején részle-sen beszámoltunk, a budapesti Új Magyar Színház előadásra elfogadta Arnold Sepp, a kitűnő eszt dráma-író, "Ház a kikötőben" című munká-ját, amelyet Márky Géza fordított magyar nyelvre.

Vitéz Bánky Róbert, az Új Magyar Színház igazgatója most érde-kes nyilatkozatot adott közre az új évad műsorával kapcsolatban, melyben bejelenti, hogy Márky Géza fordítása Keresendy Kiss-Márton, "Az első" című darabja, egy új Pirandello darab bemutatása és a Velen-csei kalmár színrehozása után októ-ber végén, vagy december elején ke-rül színre, valószínűleg Páger Antal-lal, Bördy Bellával és Mezey Máriá-val a főszerepekben. A darabra vonatkozóan bejelenti Bánky igazgató, hogy nagy szeriasikernek néz elébe.

AZ ORSZÁGOS KÖZPONTOK ALTAL KIJELELT KERESKEDŐK I. SZÁMÚ PÓTJEGYZEKE

Az Országos Központok által ki-jelölt kereskedők névjegyzékét, az 1943 augusztus hó 7-én megjelent helyi lapokban közzétettük.

Ezúton az I. sz. pótnévjegyzéket az alábbiakban közölöm.

I. Gabonaforgalmi Központ. 1. Fu-túra főbizalmasok: Mezőgazdasági Termény- és Áruforgalmi Szövetke-zet.

2. Helyi kereskedők: a) Németh János, b) Szurkán Sándor, c) Baráz Jánosné, d) Király Ferenc.

II. Hüvelyesforgalmi Központ. He-lyi kereskedők: a) Sárrethi fiók (vez. Bellán Gyula), b) Gáll Jánosné, c) Kovács Aladárné, d) Henkel Oszkár e) Baráz Jánosné, f) Kovács Sándor, g) Köblös Mihály, h) Molnár József, i) Molnár László, j) Nagy Lajos, k) Szabados Jenőné, l) Székelyhidyi István, m) Gabona- és Mag kereskedelmi Kft., n) Hatvani István, o) Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezte.

III. Állatforgalmi Központ. Kör-zelt sertés- és marhakereskedők: a) dr. Balogh Gyula, b) Fábán An-lal.

IV. Tejtermékgazdálkodási Központ. Helyi kereskedő: Nagy Miklósné.

Az Országos Központok által ez-úton kijelölendő vagy törölt kereske-dők névjegyzékét annak idején min-den esetben közzétettük fogom tenni. Ismételtlen figyelmeztetem az ér-dekelteket, hogy a beszolgáltatási pontozásba Debrecen város terüle-tén csak a kijelölt kereskedőknek - vételi jegy ellenében - eladott termények számíthatók be.

Polgármester.

ÁRVERESI HIRDETME NY

A Városi Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1942 év október, november, december hóban elzálogosított, illetve 1943 év április, május, június hóban lejárt 1530, számtól 19482 számig, egyéb ingó, továbbá zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1943 augusztus 26-án délután 3 óra-kor a zálogház helyiségében elárve-rezljünk.

Az elzálogosított árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyisé-gében megtekinthető.

Hosszabbítások az árverés előtt legalább két nappal eszközölendők. Debrecen, 1943 július 9. Az igazgatóság.

MÁSFEL HOLD AVAR EGETT LE A NAGYCSERÉN

Hétfőn délután jelentették a debreceni tűzoltóságunk, hogy nagyobb kiterjedésű tűz kelet-kezett a nagycserei állomás köz-keletében. Török István és Mada-rász József tűzoltógyakornok-ok vezetésével különítmény vonult ki s bamarosan sikerült is a tüzet eloltani.

A száraz avar gyulladt ki és míg a készülttség kikerkezett, több mint másfél holdnyi területen felégett. Megállapították, hogy a tüzet gondatlanság okoz-ta, valószínűleg egy eldobott ci-garettavég vagy gyufa gyújtotta fel a száraz leveleket.

Az országos központok által ki-jelölt kereskedők névjegyzékét, az 1943 augusztus hó 7-én megjelent helyi lapokban közzétettük.

Ezúton az I. sz. pótnévjegyzéket az alábbiakban közölöm.

I. Gabonaforgalmi Központ. 1. Fu-túra főbizalmasok: Mezőgazdasági Termény- és Áruforgalmi Szövetke-zet.

2. Helyi kereskedők: a) Németh János, b) Szurkán Sándor, c) Baráz Jánosné, d) Király Ferenc.

II. Hüvelyesforgalmi Központ. He-lyi kereskedők: a) Sárrethi fiók (vez. Bellán Gyula), b) Gáll Jánosné, c) Kovács Aladárné, d) Henkel Oszkár e) Baráz Jánosné, f) Kovács Sándor, g) Köblös Mihály, h) Molnár József, i) Molnár László, j) Nagy Lajos, k) Szabados Jenőné, l) Székelyhidyi István, m) Gabona- és Mag kereskedelmi Kft., n) Hatvani István, o) Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezte.

III. Állatforgalmi Központ. Kör-zelt sertés- és marhakereskedők: a) dr. Balogh Gyula, b) Fábán An-lal.

IV. Tejtermékgazdálkodási Központ. Helyi kereskedő: Nagy Miklósné.

Az Országos Központok által ez-úton kijelölendő vagy törölt kereske-dők névjegyzékét annak idején min-den esetben közzétettük fogom tenni. Ismételtlen figyelmeztetem az ér-dekelteket, hogy a beszolgáltatási pontozásba Debrecen város terüle-tén csak a kijelölt kereskedőknek - vételi jegy ellenében - eladott termények számíthatók be.

Polgármester.

Az országos központok által ki-jelölt kereskedők névjegyzékét, az 1943 augusztus hó 7-én megjelent helyi lapokban közzétettük.

Ezúton az I. sz. pótnévjegyzéket az alábbiakban közölöm.

I. Gabonaforgalmi Központ. 1. Fu-túra főbizalmasok: Mezőgazdasági Termény- és Áruforgalmi Szövetke-zet.

2. Helyi kereskedők: a) Németh János, b) Szurkán Sándor, c) Baráz Jánosné, d) Király Ferenc.

Az országos központok által ki-jelölt kereskedők névjegyzékét, az 1943 augusztus hó 7-én megjelent helyi lapokban közzétettük.

kay, a torna esélyese kerékesere miatt visszaesett.

Veget éret a felsőtiszai kerület új ságl edzőlabora Nagybanján. A labornál Duro Gudenus Hugo, az MLSZ titkára zárta be. A jábor kitűnően sikerült. Pakotás István, Berecz István kerületi és Procsenki fővárosi edzők kitűnő munkát végeztek.

Továbbjutott a Püspökladányi LE. Vasárnap a püspökladányi leventék csapata Budapestben leventebajnoki mérkőzést játszott a budapesti VII. ker. LE csapatával. A mérkőzést a püspökladányiak nyerték meg 3:2 arányban s ezzel továbbjutottak a leventebajnokságban. Bejutottak az első négy csapat közé.

Asbóth újabb győzelme. Stockholm-ból jelentik: A borgholmi nemzetközi teniszverseny férfi egyes számanak döntőjében vasárnap Asbóth 7:6, 6:0, 6:0 arányban győzött a német von Gramm ellen. (MTI)

A bergholmi nemzetközi teniszversenyen a női egyesben Sperling újból legyőzte Floriánt, még pedig 6:1, 6:8, 6:2 arányban.

A D. Villanygyár vezetősége felkéri összes labdarúgó játékosait, hogy úgy a keddi, mint a csütörtöki edzésen kivétel nélkül jelenjenek meg, tekintettel arra, hogy csütörtökön Palotás István és Berecz István kerületi edzők megjelennek a csütörtöki edzés levezetésére.

FŐLENYES PONTARÁNYAL NYERTE AZ NYVSC A KERULETI 'FJUSÁGI ATLETIKAI VERSENYT

Vasárnap délután rendezték meg a DEAC sporttelepén igen kis érdeklődés mellett a kerületi ifjúsági atletikai versenyt, amelyet az NYVSC csapata nagy pontarányal nyert meg. Az eredményekről az alábbiakban számoltunk be.

Súlydobás: 1. Sass DVSC 9.81 m, 2. Nagy DEAC 9.73, 3. Szilágyi NYVSC 8.32.

110 m-es gátfutás: 1. Erdélyi NYVSC 18.6 mp, 2. Kállay DVSC 19.8 másodperc.

Rúdugrás: 1. Zsiros NYVSC 2.60, 2. Kovács NYVSC 2.50, 3. Erdélyi NYVSC 2.50 m.

1500 m-es síkfutás: 1. Kovács NYVSC 4.25.6 mp, 2. Haraszti DVSC 4.47.2, 3. Rajka NYVSC 4.56.5.

400 m-es síkfutás: 1. Bartha Sz. MAV 52.8 mp, 2. Bányai NYVSC 54.6 mp, 3. Kovács NYVSC 55.2.

Magasugrás: 1. Szabó Sz. MAV 165 cm, 2. Erdélyi NYVSC 160 cm, 3. Balogh Sz. MAV 160.

800 m-es síkfutás: 1. Kovács NYVSC 2.10.5 mp, 2. Magyar Sz. MAV 2.12.8 mp, 3. Zsiros NYVSC 2.16.

100 m-es síkfutás: 1. Bartha Sz. MAV 11 mp, 2. Bodnár Sz. MAV 11.1, 3. Bányai NYVSC 12 mp.

Díszkosztetés: 1. Nagy DEAC 30.10 m, 3. Zsanda NYVSC 29.11 m, 3. Szilágyi NYVSC 26.85 m.

3000 m-es síkfutás: 1. Szécsi NYVSC 9 p 57 mp, 2. Honfi Sz. MAV 9.39.4, 3. Zsiros NYVSC 10.05.

Návoglúgrás: 1. Bodnár Sz. MAV 6 m, 2. Kisfaludy DEAC 5.78, 3. Zsanda NYVSC 5.57 m.

Gerelyvetés: 1. Sass DVSC 42.22, 2. Erdélyi NYVSC 36.1, 3. Németh DEAC 35.1.

Pontversenyben első az NYVSC 17.066 ponttal, 2. DVSC 7.491 ponttal, 2. DEAC 6.675, 4. Sz. MAV 5.753 ponttal.

A verseny rendezésért vitéz Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanárt illeti megérdemelt elismerés.

Közgazdaság

PIACI ÁRAK

A hétfői piac érdekessége: megjelent nagyobb számban a görögdinnye, — egylőre még magas áron, de néhány nap múlva nagy áresés várható. Az árak a következőképpen alakultak.

GYÜMÖLCSPIAC:

Table with 2 columns: Fruit name and Price. Includes Barack (70-140 fill), Pószméte (70-90 fill), Ribizli (80-119 fill), Alma (50-90 fill), Ószi barack (200-250 fill), Malna (140-160 fill), Körte (80-170 fill), Sárgadinnye (70-90 fill), Görögdinnye (80-90 fill), Szilva (90-70 fill).

ZÖLDSEGGIAC:

Table with 2 columns: Vegetable name and Price. Includes Hagyma (26-34 fill), Tök (12-14 fill), Bab (32-34 fill), Szemesbab (60-70 fill), Uborka (12-14 fill), Csöveskugorica (12-16 fill), Karalábé (18-20 fill), Paprika (6-8 fill), Burgonya (34-36 fill), Káposzta (12-14 fill).

MI UJSÁG A BUDAPESTI ELELMISZERNAGYVÁSÁR-TELEPEN?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint július 30-tól augusztus 5-ig az élő- és vágottbaromfi piac az árak változatlanok. A tojáspiac a hatóságilag megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöldség- és főzelék-félék piacán az uborka és az almaparadicsom ára 10, a zöldborsó ára pedig 50 fillérrel csökkent; viszont a vajbaba, a reték, a sárgarépa és a petrezselyem ára 10, a zöldpaprika és a gerezda-paradicsom ára 20, a kelkáposzta ára 40, a karfiol ára pedig 50 fillérrel emelkedett. A gyümölcspiacon a sárgadinnye ára 50, a görögdinnye ára pedig 140 fillérrel csökkent; viszont a ribizke ára 10, a szőlő ára 20, a körte ára 30, a kajszibarack ára 40, az ószi barack ára 50, az alma ára 60, a ringló ára pedig 100 fillérrel emelkedett kg-ként.

HIRDETMÉNY

az 1943. évre érvényes és a 3079-1943. M. E. sz., valamint ennek végrehajtása tárgyában kiadott 215.200-1943. IX. 1. F. M. sz. rendelet értelmében felemlt legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérek-ről.

Az alább következő felemlt munkabérek 1943. évi július 28-tól érvényesek.

(5. közlemény.)

VII. Az aratás, hordás és asztalos-egyesítések munkáira vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabér.

Alsó és felső határ: Elélmzés mellett:

Jobb földön 12 rész: gyengébb 11 rész a terményből és alomszalmából. Biztosíték (vagylagos bér) kat. holdanként: jobb földön 65 kg. gyengébb földön 55 kg.

Elélmzés nélkül: Jobb földön 11 rész, gyengébb 10 rész a terményből és alomszalmából. Biztosíték (vagylagos bér) kat. holdanként jobb földön 75 kg. gyengébb földön 65 kg szem.

Egy-egy kaszára legfeljebb 10 kat. hold learatandó területet kell biztosítani, de 6 kat. holdnál kevesebb nem lehet. Szalma csak az ósziékből jár. Gép alól való részelés esetén kat. holdanként 50-60 kg szalma jár. A szalmajárandóság egység szerint maximális áron megváltható.

Elélmzés az egész aratás tételére egy aratópárnak: bentoszló vagy az alábbiak szerint:

50 kg rozs, 25 kg búza, 3.5 kg szalonna, 4 kg hús, 10 kg burgonya, 3 kg szárazfőzelék, 1 kg só, 1 liter ecet, 2 P fűszerpénz.

(Folytatása következik)

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város hivatalos tüzoltóságánál négy tüzoltói állás üresedett meg.

Ezekre az állásokra az 1938. évi IV. tc. 6. § 4. bekezdése, illetve a 401.390-1938. H. M. sz. körrendelet alkalmazásával pályázatot hirdetek.

A négy állás közül kettőnek a betöltésénél az 1931. III. tc. szerint A. mintájú igényjogosultsági igazolvánnyal rendelkező pályázók, a másik két állás betöltésénél pedig a hadirokkantak, vitézek és tűzharcosok, amennyiben a tüzoltói állásokra előírt egyéb követelményeknek megfelelően, minden más pályázóval szemben kizárólagos elsőbbséggel bírnak.

A tüzoltói állásoknál egyébként a katonai szolgálat elengedhetetlen követelmény.

DEBRECENI ÚJSÁG - HAJDÚFÖL

A kivézés egy évi próbaidő kitűzése mellett történik, mely idő alatt a kivézendő tüzoltó az állami rendszerű mindenkori kisegítő szolgálattal együtt részeseül, egy évi megfelelő szolgálat után véglegesítetnek, mi által a városi nyugdíjintézet tagjává válik s véglegesítésétől kezdve részére II. o. altiszti illetmények kerülnek folyósításra.

Az egyévi próbaszolgálat alatt az alkalmazás két heti előzetes értesítés mellett bármely hónap végére indokolás nélkül megszüntethető. Az illetékek is joga van azonban, hogy ez idő alatt két heti előzetes bejelentés mellett felmondhassa.

DEBRECENI ÚJSÁG - HAJDÚFÖL

A tüzoltói állások elnyeréséhez megkívánj egyéb feltételeket a részletes pályázati hirdetmény tartalmazza, mely a Budapesti Közlöny legközelebbi számában megjelenik, azonkívül a pályázati hirdetmény egy teljes szövegű példánya a pályázati határidő alatt a városbába hirdetőtábláján is kifüggesztésre kerül, de megtekinthető az elnöki ügyosztálynál (városbába, emelet 6. sz. szoba) és a tüzoltóparancsnokságnál Csapó-utca 43. szám alatt, mely helyeken az érdeklődők szóbeli tájékoztatást is nyerhetnek.

A pályázati kérvényeket 1943. évi augusztus hó 27. napjának déli 12 órájáig Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez címezve közvetlenül a tüzoltóparancsnoksághoz kell benyújtani. Elkész beadott, vagy kelőleg fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vehetők.

Polgármester

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Gálosy tizenhétéves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz, megfigyel. Zöldia-u. 3. T.: 28-72.

Háztartási alkalmazott

Komoly főzőmindentest fővelsz magános úr. Jelenkezés Maróthy Gy-u. 21. Kizárólag délután 3 órakor 909

Mindenes szakácsnőt jó fizetéssel 15-ére vagy szeptember elsejére fölveszek Bessenyei-u. 4. 47

Bejáróleányt vagy aszszonyt feveszek, Búndi-u. 2. Vértessyné. 57

Megbízható bejárónőt azonnal felveszek, Péterfia-u. 36. sz., udvarban, Ny 1825

Betöltendő állás nőknek

Küftőleányt, ügyeset, komolyat, jó családból valót, eljárásokra és iroda takarításra felvesz a Takarékság Rt. Deák Ferenc-utca 6. sz. 50

Betöltendő állás férfiaknak

Villanyszerelő - tanulókat felvételnek, Péterfia 42. Fuzekasnál. 988

Nős kocsis, ki egyszerűen házmester, felvétetik Killer Ede bűtorüzletében, Piac-utca 68. 59

Raktári munkásokat felvesz az István malom, órabér százalékkal együtt 80 fillér. 55

Küftőleányt, ügyeset, komolyat, jó családból valót, eljárásokra és iroda takarításra felvesz a Takarékság Rt. Deák Ferenc-utca 6. sz. 51

Irodaszolgálat, egészséges, erős, ügyes, gyors emberrel eljárásokra, Irodaitakarításra felvesz a Takarékság Rt. Deák Ferenc-utca 6. szám. 52

Állást kereső férfiak

Középkorú házaspár kész pénz övadékkal 3 ezer pengőig állást vállalna, Vidéken is. Cím a kiadóban. 17

Butorozott szoba

Kiadó egy szoba belvárosban fürdőszoba használattal annak, ki a teljes berendezést igényel, művel megveszi 8000 P. „Uri kenyelem” jellegre a kiadóba. 59

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas-utca 2. 60

Ajánlat

Sírkövek műköből és termésköből mészalak gyűmölcsösök részére és piros salak kertti utakra kapható a Debreceni Műkögyárnál, Fürdő-u. 2. 554 v. v.

Fehérneműek hímzése főzhető fonákkal, díszszálak, jelvények készítése, párnák montorozása Pethő kézimunka szakiparában, Szent Anna-u. 10. Családi címerek festése. 76

Szőrme bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kövarty szűcsmester, püspöki palota I. 31. v. 968

Ékszer javítás, briliáns és ezüst beváltás. Hamis-ékszer eladás. Pollák Endre aranyművesnél - Hatvan-utca 2. 76

Ösmeri a „MASPOT” - könnyű és zajtalan. Reumat, ismét, bennulást gyógyít. Megrendelhető Mester Andrásnénál, Monostorpályi-út 88. 36

Aranyat, ezüstöt s briliánst napi árban veszek. Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas-u. 2. 61

Birtokbérlet

Kiadó birtokbérletek! 1300 holdas birtok szeszgyárral Szolnokban. - 204 hold. Megbízott Samu János, Deák Ferenc utca 7.

Oktatás

Dr. Naményi Gyulane, Szentendrey Olga gyorsíró- és géprőliskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. (Debreceni tanterületi királyi főigazgatói engedély száma 6475/1941-42.) Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány-utca 1. 495

Kereslet

Golyósprést, középnyag-ságút, megvételre keresünk. József kir. hg-u. 16. Nyomda. 844

Taposókádát keresek megvételre. Rakovszky-u. 42. I. 3. 844

Ócska vasat, fémét, gépet a legmagasabb áron veszek, Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 937

Hentelek és araszárosok figyelmébe! Csonthulladékokat a legmagasabb napiáron veszek. Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. - Telefon: 26-94. 936

Czettl kéziköcsit megvételre keresek. Vértessy, Dégentfeld-tér. 58

Zenélőórát, régi vazăt, zenélő képet megvételre keresek. Maróthy Gy-utca 21., délután 3-4-ig. 696

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája. József kir. h-u. 16. 691

Aranyat, ezüstneműt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Használt ruha

Egy pár 40-es barna dup latalpú férfi cipő eladó. Batthyány-u. 8. Kereszt-épület. 686

Eladó állatok

Eladó: 6 kis Boconádi méhesalád bentlővő mézzel együtt és egy Ignác kaptárban, törzs és raj. Péter Irma, Nyíregyháza, Liliom-utca. 16. 56

Eladó patkányirtó idomított kutyák, foxterrier, puli és keresztzetek. - Megbízásra beszerzek a legkisebbtől a legnagyobbig, válaszbélyeg ellenében válaszok. Dorly Zoltán, Hajdúböszörmény, Deák Ferenc-utca 17. 978

Rádió

Rádió, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84., telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívül. 673

Butor

Miűnek a fényes kirakati, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bűtorüzletben. Piac u. 71. sz. 1966

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyet vesz, elad, vagy becsérel vitéz Nagy János, Hatvan-utca 41. Telefon: 26-19, 1874

Használt 100, 150, 200 literes boroshordót keresek megvételre. Rakovszky-u. 42. I. 3. 843

Modernbűlő, konyhaberendezés, kombinált szoba, rekamié, fotelek, szalon, divány eladó. Kosulh-utca 51. 71

Használt bútorokat, irodai berendezést, werteimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Verő Csapó-u. 10. 298 v. v.

Eladó ház Rothermere-u. 5. szám alatt emeletes bérház eladó. Erlekezni: Pécsi és Pap ügyvédeknl, Ipar-kamara. 641

Nagytelkű házak Debrecenben, Bárdon, Derecskén eladók. Várad-egyházmegyei Takarékt. Piac-u. 43. 23

Földvétel

10-12 hold fekete földet tanyával megvételre keresek követül mellett. Ajánlatot „Fekete föld” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 686

Szőlő, gyümölcsös

Gyümölcsösöt egy szoba, konyhás lakással keresek megvételre azonnali készpénzfizetésre. Írásbeli ajánlatokat „Tizezer pengő” jellegre a kiadóba kérek. 732

Gazdasági termények

1000 drb. jófajta borszőlő gyökerecs vesszőre ajánlatot kérek. „Szőlővessző” jellegre a kiadóba. 847

Elveszett

Elvesztettem Hunyadi-utcaán összes elemiszertárgyjaimat. Megtaláló 50 pengő jutalmat kap. - Makronezi, Vörösmarty-utca 26. 1819

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor